



ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ  
Управління Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

24.03.2017 № 08-41/4

**АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ**  
про результати державного фінансового аудиту  
*виконання місцевих бюджетів*  
*Вижницького району*  
*за 2014-2016 роки*



м. Чернівці, 2017

У цьому звіті представлено результати державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів Вижницького району за 2014-2016 роки.

Аудит проведено у плановому порядку у січні-лютому 2017 року на виконання вимог статті 113 Бюджетного кодексу України та відповідно до Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2007 року № 698, Методичних рекомендацій з організації та проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, затверджених наказом Головкиру України від 13.03.2007 року № 50.

Звіт призначений для керівників та спеціалістів органів державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, інших зацікавлених установ і організацій, причетних до складання, розгляду, затвердження, внесення змін та виконання місцевих бюджетів, а також здійснення контролю за повнотою внесення платежів до бюджетів, цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів.

Дослідження проведено Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області у співпраці з фінансовим управлінням Вижницької РДА, іншими територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими радами.

Аудиторський звіт підготовлено відділом контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управлінням Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області (Симінович Г.В., Кухарчук П.В.).

**© Управління Західного офісу  
Держаудитслужби  
в Чернівецькій області.  
Матеріал офіційний.  
При використанні посилання  
на державну фінансову інспекцію  
обов'язкове.**

## Зміст

### аудиторського звіту

.	<b>Вступ</b>	4
<b>Розділ I.</b>	<b>ЗАГАЛЬНІ ДАНІ ПРО АУДИТ</b>	11
1.1.	Учасники аудиту	11
1.2.	Підстава для проведення	11
1.3.	Мета аудиту	11
1.4.	Період дослідження	11
1.5.	Прийоми і процедури аудиту	11
<b>Розділ II</b>	<b>ОЦІНКА ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ВИЖНИЦЬКОГО РАЙОНУ</b>	12
2.1.	Оцінка стану виконання місцевих бюджетів	12
2.1.1.	Оцінка виконання місцевих бюджетів Вижницького району за доходами.	12
2.1.2.	Оцінка виконання місцевих бюджетів Вижницького району за видатками	16
2.2.	Оцінка стану надання громадянам Вижницького району соціальних гарантій та інших соціальних послуг	20
2.2.1.	У сфері забезпечення освітніми послугами	20
2.2.2.	У сфері охорони здоров'я	32
2.2.3.	У сфері соціального захисту населення	39
<b>Розділ III</b>	<b>РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ</b>	47
<b>РОЗДІЛ IV</b>	<b>ВИСНОВКИ</b>	60
<b>РОЗДІЛ V</b>	<b>ПРОПОЗИЦІЇ.</b>	68
	Перелік використаних джерел інформації	70

## Вступ

Територія Вижницького району займає **11,1 %** території області, або **0,897 тис. км<sup>2</sup>**.

В районі станом на 1 січня 2017 року проживало **55,7**, на початок 2015 року – **55,8**, на початок 2014 року – **55,6 тис. населення**. [1]

За адміністративним поділом до складу району входять два міста (Вижниця та Вашківці), одне селище Берегомет та 31 сільський населений пункт.

До місцевих бюджетів Вижницького району у 2014-2016 роках входили **районний, два міських, селищний та 14 сільських бюджетів** (у досліджуваному періоді всі бюджети були дотаційними). **Головними розпорядниками коштів місцевих бюджетів Вижницького району є: Вижницька районна державна адміністрація та районна рада, відділ освіти, відділ охорони здоров'я Вижницької райдержадміністрації, управління соціального захисту населення Вижницької райдержадміністрації, відділ культури.** (див. Схему 1).

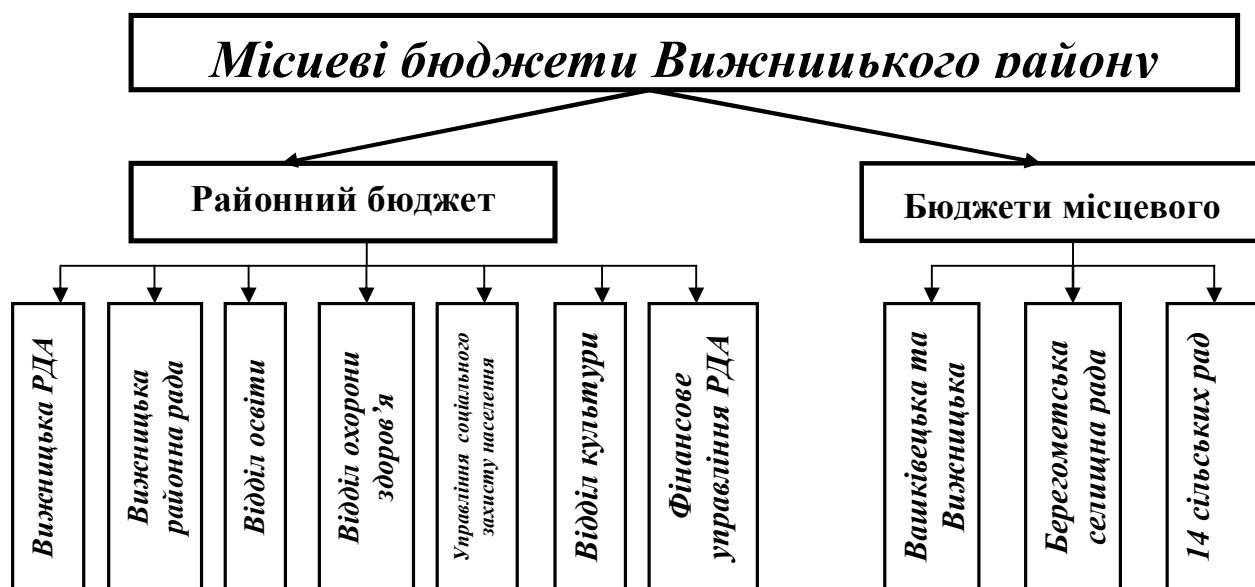
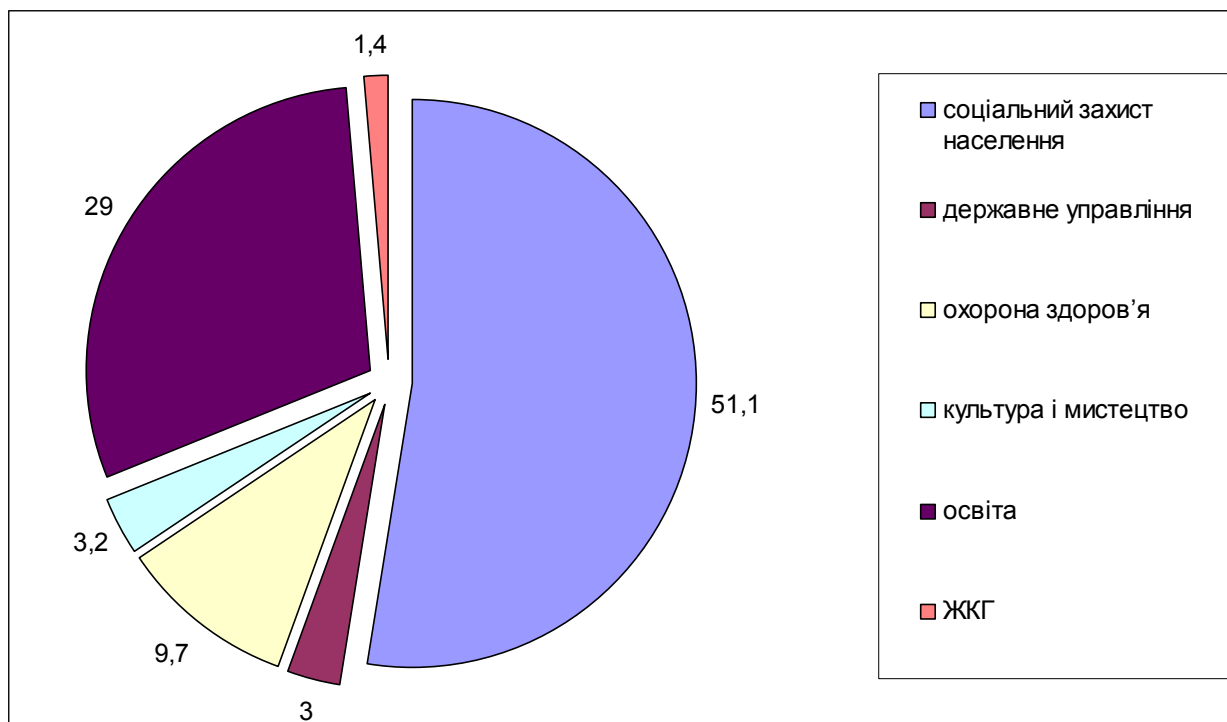


Схема 1. Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів Вижницького району

**Найбільшу питому вагу** в структурі видатків протягом досліджуваного періоду займають видатки на *управління соціального захисту населення Вижницької райдержадміністрації та фінансування закладів освіти*, що у загальній структурі видатків бюджету району складає **51,1 та 29,0** відсотки відповідно. Видатки на *охорону здоров'я* склали **9,7 %**, видатки

міських, селищного та 14-и сільських бюджетів - 3 %, на культуру – 3,2 %, житлово-комунальне господарство – 1,4 %, питома вага фінансування по інших головних розпорядниках не перевищувала 2 відсотків. (див. Діаграму 1).



**Діаграма 1. Структура фінансування головних розпорядників зведеного бюджету Вишницького району у 2014-2016 роках (%)**

Промисловий потенціал району представлений 24 середніми та малими підприємствами основного кола. Відповідно до галузевої структури, основу промислового комплексу району формують підприємства з виготовлення виробів з деревини (16), виробництва харчових продуктів та напоїв (2), добувної промисловості і розроблення кар'єрів (4), виробництва готових металевих виробів (1), виробництва паперу та поліграфічної діяльності (1).

Протягом 2016 року, порівняно з відповідним періодом 2015 року, зросли обсяги виробництва промислової продукції у:

- деревообробній галузі на 34,3 млн.грн. або на 67,6 % за рахунок збільшення обсягів виробництва ДП «Берегометське ЛМГ», МПП «Красток», ТОВ Компанія «Інтердостан», ФОП Том'юк О.С., Фірма «Дім», ТзОВ «Здоровий сон», ПП «СЕС», ПП «Екопелет Україна» та ТОВ «Пелет-Груп Еко».

- добувній галузі на 16,1 млн.грн. за рахунок збільшення видобування гравійно-піщаної суміші Іспаською філією «Клесівський кар'єр Нерудних копалин «Технобуд» та ТОВ «Вишницька біопаливна компанія»

Стабільно працювало підприємство по виробництву готових металевих виробів МПП «Шанс», обсяг виробництва якого становить 762,1 тис.грн.

Збільшили обсяг реалізованої промислової продукції підприємства:

- деревообробної галузі, обсяг реалізації яких склав 74,2 млн.грн., що більше відповідного періоду минулого року на 29,1 млн. грн. (64,4 %);
- добувної галузі, обсяг реалізації яких склав 27,4 млн.грн., що більше відповідного періоду минулого року на 10,1 млн. грн.

За 2016 рік всіма категоріями господарств Вижницького району вироблено валової продукції сільського господарства на загальну суму - 184,2 млн.грн., в тому числі рослинництва - 100,1 млн.грн. тваринництва – 84,1 млн.грн.

Під урожай 2016 року по всіх категоріях господарств району задіяні у виробництво 19307 га земель сільськогосподарського призначення, в тому числі багаторічні трави посіву минулих років – 3467 га.

Станом на 31.12.2016 року в сільськогосподарських підприємствах району поголів'я ВРХ склало 115 гол., що на 29 гол. більше ніж на цю дату в 2015 році, в тому числі корів – 50 гол., що є на рівні минулорічного показника, поголів'я свиней - 954 гол., що на 46 гол. менше до аналогічного минулорічного показника. Валовий надій молока склав 1554 ц, що на 35 ц. більше ніж на звітну дату минулого року, середній надій молока на корову 3038 ц., що на 70 кг більше ніж в минулому році. Вирощено м'яса – 1330 ц. Реалізація м'яса на забій склала 109,7 ц.

На 2016 рік укладено 7275 договорів оренди земельних часток (паїв), площа орендованої землі - 7327 га., нараховано орендної плати на загальну суму 6089,0 тис.грн, що в розрахунку на 1 га складає 831,15 гривень.

За 2016 рік внутрішні інвестиції в галузь сільського господарства району склали 17797 тис. грн., що в 2 рази більше, ніж за відповідний період минулого року.

Основними лісокористувачами на території району є ДП «Берегометське ЛМГ», Вижницький ДСЛГ АПК та НПП «Вижницький», з них, рубки головного користування проводять два підприємства - ДП «Берегометське ЛМГ» та Вижницький ДСЛГ АПК (займаються веденням лісового господарства). НПП «Вижницький» - являється об'єктом природно – заповідного фонду, де знаходяться під охороною особливо цінні природні об'єкти, здійснюється природоохоронна та науково-дослідна робота.

Станом на 31.12.2016 року, по ліміту лісосічного фонду рубок головного користування ДП «Берегометське ЛМГ» та Вижницький ДСЛГ АПК виписано лісорубних квитків на 136,9 тис. м<sup>3</sup> із 141,7 тис. м<sup>3</sup> виділеного ліміту. Освоєно за 2016 рік 119,0 тис. м<sup>3</sup> деревини – 86,9% виписаних лісоквитків.

Від усіх видів рубок заготовлено 155,4 тис. м<sup>3</sup> лісосировини, що на 6,9% менше відповідного періоду минулого року:

- від рубок головного користування – 114,6 тис. м<sup>3</sup> лісосировини (73,7% загального обсягу лісозаготівлі підприємств), що на 4,5% більше відповідного періоду минулого року;

- від рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства – 40,8 тис. м<sup>3</sup> (26,2% загального обсягу лісозаготівлі), що на 28,8% менше відповідного періоду минулого року,

у тому числі:

Лісозаготівельними бригадами підприємств заготовлено 98,2 тис. м<sup>3</sup> лісосировини (63,2% загального обсягу лісозаготівлі підприємств), що на 2,0% менше відповідного періоду минулого року, суб'єктами підприємницької діяльності – 57,2 тис. м<sup>3</sup> лісосировини (36,8% загального обсягу лісозаготівлі підприємств) що на 14,4% менше відповідного періоду минулого року.

Даними підприємствами перероблено на власних потужностях 24,2 тис. м<sup>3</sup> деревини, що складає 15,6% заготовленої деревини та на 48,5% більше відповідного періоду минулого року.

За 2016 рік проведено:

- 7 загальних аукціонів з продажу необробленої деревини (3 - ДП «Берегометське лісомисливське господарство»; 4 - Вижницьким ДСЛГ АПК);

- 3 спецаукціони (ДП «Берегометське лісомисливське господарство»);

- 2 додаткові аукціони (Вижницьким ДСЛГ АПК);

Необроблена деревина виставлялася також на електронний майданчик ДП «Берегометське лісомисливське господарство» та Вижницьким ДСЛГ АПК.

На землях держлісфонду відтворено лісів на площі 372,1 га, в тому числі, садіння і висівання лісу – 77,0 га. Проведено доповнення лісових культур та введення недостаючих порід на загальній площі 230,1 га.

Проведено посів у лісових розсадниках на площі 0,49 га. Догляд за лісовими культурами проведено на площі – 385,9 га. Проведено рубки формування і оздоровлення лісів на площі 1345,8 га. Рубки догляду в молодняках проведено на площі 567,4 га. За даний період проводилась системна робота по збереженню лісів від самовільних рубок. З початку року виявлено 16 випадків самовільних рубок у лісах району, кубомасою 625,1 м<sup>3</sup> на суму збитків 1683,2 тис. грн.. Справи про лісопорушення передано у правоохоронні органи на загальну суму 1683,2 тис. грн.

Робота транспортних підприємств спрямована на створення необхідних передумов для більш повного і якісного задоволення потреб населення району у пасажирських та вантажних перевезеннях.

Сформована і затверджена автобусна мережа налічує 83 оборотних рейси, в т.ч. – 22 приміських на 17 маршрутах, 61 - міжміських на 9 маршрутах.

На даний час зазначені маршрути обслуговують 3 автоперевізники – юридичні особи та 14 – фізичних осіб - підприємців. У відповідності до розкладу руху щоденно на приміських та міжміських маршрутах загального користування працює 41 одиниця автобусів та мікроавтобусів.

Рух громадського транспорту на приміських та міжміських автобусних маршрутах загального користування забезпечено у повній мірі.

За 2016 рік підприємствами автомобільного транспорту перевезено (з урахуванням перевезень підприємцями – фізичними особами) 11,2 тис. тонн вантажів, виконано вантажооборот у обсязі 3,1 млн. ткм. У порівнянні з аналогічним періодом 2015 року спостерігається збільшення обсягу перевезених вантажів у 1,8 рази, а вантажообороту – на 1,85 рази.

Пасажирським транспортом за 2016 рік перевезено 894,3 тис. пасажирів, що на 39,7% менше, ніж за відповідний період 2015 року. Обсяг пасажирообороту зменшився на 57,8 % і становив 70,5 млн. пас. км.

Згідно статистичних даних у розвиток економіки району за 2016 рік за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 16,8 млн.грн. капітальних інвестицій, що на 362,0 тис. грн. (2,0 %) більше порівняно з відповідним періодом минулого року. В розрахунку на одну особу по району обсяг інвестицій склав 302,0 грн.

Інвестиційна діяльність в галузі сільського господарства району має стійку тенденцію до розширення. За 2016 рік в галузь було залучено 550,0 тис.грн. капітальних інвестицій.

Промисловими підприємствами району на розвиток матеріально-технічної бази залучено інвестицій у сумі 7221,0 тис. грн.

В розвиток рекреаційно-туристичної сфери залучено 2408,0 тис. грн.

В розвиток транспортної інфраструктури освоєно 2973,0 тис. грн.

В розвиток сфери культури залучено 93,0 тис. грн.

В розвиток сфери охорони здоров'я залучено 410,0 тис. грн.

В розвиток сфери освіти за 2016 рік залучено 8263,7 тис. грн.

Обсяг внесених з початку інвестування в економіку району прямих іноземних інвестицій у формі акціонерного капіталу становить 5150,1 тис. дол. США. В розрахунку на одну особу обсяг інвестицій склав 92,6 дол. США.

На території району функціонує 1 підприємство, яке надає послуги з централізованого виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, на балансі якого знаходиться 1 котельня сумарною потужністю 1,27 Гкал та 2 котли. Протяжність теплових мереж у двотрубному обчисленні складає 0,8 км, ступінь зношеності яких складає понад 52%.

Загальна площа Вишницького району складає 90350 га, в тому числі: сільськогосподарських угідь - 31090 га (рілля - 20178 га, багаторічні насадження - 1224 га, сінокоси -3688 га, пасовища - 6000 га), лісів та інших лісовкритих площ - 52226 га, забудованих земель - 3227 га, під водами - 1313 га, інші землі (господарські будівлі і двори, шляхи, відкриті землі без рослинного покриву, заболочені землі, кам'яністі місця, яри інші) -2494 га.

За 2016 рік продано 3 ділянки несільськогосподарського призначення площею 1,0584 га на суму 483,364 тис.грн.

В районі працює 3258 суб'єктів підприємницької діяльності, в тому числі: 3048 – фізичних осіб, 210 – малих і середніх підприємства, що на 0,9 % менше відповідного періоду минулого року. З них на спрощеній системі оподаткування станом на 31.12.2016 року працюють 1163 суб'єкти



підприємницької діяльності, в тому числі 130 юридичних та 1033 фізичних осіб, що на 6,2 % більше відповідного періоду минулого року.

Протягом 2016 року зареєстровано 21 юридичну особу та 188 фізичних осіб-підприємців, що на 8,9 % більше відповідного періоду минулого року.

Крім того, в районі налічується 83 фермерських господарства, яким виділено для обробітку та використання 1361,0 га угідь.

З 210 малих та середніх підприємств здійснюють виробничу діяльність 120, що у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення становить 38,0 одиниць. Чисельність працюючих на них – 3272 чоловік. Частка малих і середніх підприємств у загальному обсягу реалізованої продукції району становить 42,2%.

За галузевою структурою протягом 2016 року найбільша кількість малих і середніх підприємств функціонувало у сфері промисловості – 41,7%, у сфері торгівлі – 16,8% в галузі транспорту і зв'язку – 3,4%, в будівництві 3,4%, в готельно-ресторанному бізнесі – 3,2%, в сільському господарстві – 12,3% в інших сферах – 19,2%.

Впродовж 2016 року туристичні послуги в районі надавали 54 суб'єкти туристичної діяльності, з них 16 об'єктів туристично-рекреаційного призначення і 38 садиб сільського зеленого туризму. [1]

Загалом за 2014-2016 роки планувалось з урахуванням змін та уточнень залучити **1112,2 млн. грн.** доходів місцевих бюджетів, в тому числі у 2014 – **295,0 млн. грн.**, 2015 – **355,8 млн. грн.** та 2016 році – **461,4 млн. гривень.**

Фактично забезпечено надходження **1133,8 млн. грн.** доходів, в тому числі у 2014 році – **295,4 млн. грн.**, 2015 році – **362,2 млн. грн.** та 2016 році – **476,2 млн. грн.**, тобто виконання склало **100,1, 101,8, та 103,2%** уточненого плану на відповідний період. [8,9,10]

**Основними джерелами власних і закріплених доходів зведеного бюджету був податок на доходи фізичних осіб**, питома вага якого становила в середньому **42,0%**, **акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів – 18,5%**, **єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва – 14,2%**, **податок на майно – 13,2%**, в тому числі **плата за землю – 12,3%**, **власні надходження бюджетних установ в загальній структурі надходжень складала 10,6 відсотка.** [8,9]

**Субвенції та дотації з державного бюджету за 2014-2016 роки склали 937,0 млн. грн., що в середньому дорівнює 85% дохідної частини бюджету.** [8,9]

Плановий обсяг видатків зведеного бюджету на 2014-2016 роки затверджено у загальній сумі **1145,5 млн. грн.** (у 2014 – **307,1**, 2015 – **365,1** та 2016 році – **473,3 млн. грн.**), який виконано в сумі **1130,6 млн. грн.**, або на **97,2%** уточненого річного плану на **2014 рік (298,4 тис. грн.)**, **98,7%** - на **2015 рік (360,4 тис. грн.)** та на **99,7%** уточненого плану на **2016 рік (471,8 тис. грн.)**. [8,11,12]

Найбільшу питому вагу у структурі видатків зведеного бюджету складають видатки на соціальний захист і освіту **51,1%** та **29,0%** відповідно та охорону здоров'я (**9,7%**).

У грудні 2016 року у Вижницькому районі утворилось 2 об'єднані територіальні громади – Вижницька міська та Вашківецька міська.

До Вижницької ОТГ увійшли місто Вижниця, села Багна, Виженка, Іспас, Кибаки, Майдан, Мілієве, Середній Майдан, Черешенька, Черногузи.

До Вашківецької ОТГ увійшли місто Вашківці, села Замостя, Карапчів, Бабино, Вали.

Порівнюючі штатні розписи місцевих рад до об'єднання із штатними розписами ОТГ, можна зробити наступний висновок.

До об'єднання у Вижницьку ОТГ штатні розписи міста Вижниця, сіл Багна, Виженка, Іспас, Кибаки, Майдан, Мілієве, Середній Майдан, Черешенька, Черногузи налічували 37 посад осіб органів місцевого самоврядування (голови рад, секретарі виконкому, бухгалтери, землевпорядники, спеціалісти).

Штатний розклад Вижницької ОТГ затверджений у кількості 84 штатних одиниць.

До об'єднання у Вашківецьку ОТГ штатні розписи міста Вашківці, сіл Замостя та Карапчів налічували 19,5 посад осіб органів місцевого самоврядування (голови рад, секретарі виконкому, бухгалтери, землевпорядники, спеціалісти).

Штатний розклад Вашківецьку ОТГ затверджений у кількості 43 штатних одиниць.

При цьому слід зазначити, що до об'єднання у Вижницьку ОТГ, в Вижницькій міській раді, сільських радах (Багна, Виженка, Іспас, Кибаки, Майдан, Мілієве, Середній Майдан, Черешенька, Черногузи) було передбачено 7 посад голів рад (після об'єднання – 1 міський голова та 6 старост), 7 посад секретарів виконкому рад (після об'єднання – 2 секретарі), 3 посади діловодів (після об'єднання – 3 діловоди), 3,5 посад касирів (після об'єднання – 4 касири), 7 посад бухгалтерів (після об'єднання – 10 бухгалтерів), 7 посад спеціалістів-землевпорядників (після об'єднання – 7 спеціалістів-землевпорядників).

До об'єднання у Вашківецьку ОТГ, в Вашківецькій міській раді, сільських радах (Замостя та Карапчів) було передбачено 3 посади голів рад (після об'єднання – 1 міський голова та 2 старост), 3 посад секретарів виконкому рад (після об'єднання – 1 секретар), 1,5 посад діловодів (після об'єднання – 0 діловоди), 2 посад касирів, 2 посади бухгалтерів (після об'єднання – 2 посадові особи відділу бухгалтерського обліку та звітності), 3 посади спеціалістів-землевпорядників (після об'єднання – 3 спеціалістів-землевпорядників).

## РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ДАНІ ПРО АУДИТ

**1.1. Учасники аудиту:** Управління Західного офісу Держаудитслужби Чернівецькій області, Вижницька РДА, фінансове управління Вижницької РДА.

**1.2. Підстава для проведення:** п. 7.5.1 Плану контрольно-ревізійної роботи Управління Західного офісу Держаудитслужби Чернівецькій області на IV квартал 2016 року, п. 2 Плану проведення державних фінансових аудитів, ревізій виконання місцевих бюджетів Чернівецької області на 2016 рік, затверджений головою Чернівецької обласної державної адміністрації 15.12.2015 року.

**1.3. Мета аудиту:** проведення аналізу формування і виконання місцевих бюджетів, оцінка ефективності використання комунальних коштів, майна та інших активів, визначення шляхів удосконалення управління бюджетними коштами, а також виявлення резервів наповнення місцевих бюджетів доходами.

**1.4. Період дослідження:** 2014-2016 роки.

**1.5. Прийоми і процедури аудиту:** У ході дослідження використано законодавчі та нормативні акти з економічних, правових та організаційних засад стосовно планування, затвердження, внесення змін та виконання місцевих бюджетів. Також проаналізовано фінансову, статистичну та оперативну звітність учасників бюджетного процесу, іншу аналітичну інформацію. В ході аудиту використано результати контрольних заходів контролюючих служб, дані отримані за запитами від установ та організацій.

## Розділ II. ОЦІНКА ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ВИЖНИЦЬКОГО РАЙОНУ

### 2.1. Оцінка стану виконання місцевих бюджетів.

#### 2.1.1. Оцінка виконання місцевих бюджетів Вижницького району за доходами.

Формування та виконання місцевих бюджетів Вижницького району здійснюється на основі нормативних актів Кабінету Міністрів України, рішень районної, міських, селищної та сільських рад району. Бюджети на 2014-2016 роки формувалися та затверджувалися, виходячи з основних положень Конституції України, Бюджетного кодексу України, Основних напрямів бюджетної політики, законів про Державний бюджет на відповідні роки, Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” інших законів України та нормативно-правових актів щодо планування бюджетів, розрахункових показників Міністерства фінансів України на зазначені бюджетні періоди. [2,3,4,5,6,7]

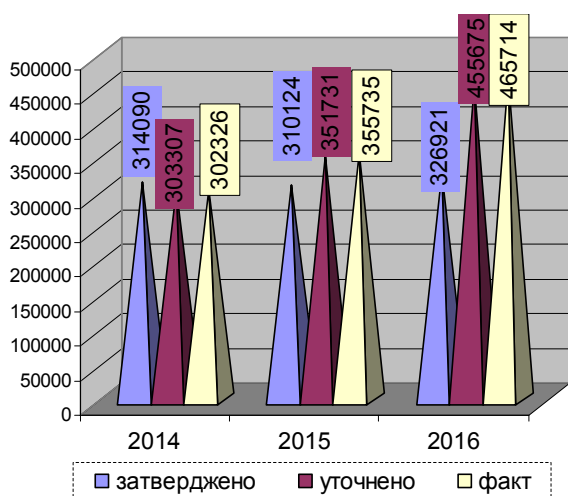
В загальній структурі надходжень до місцевих бюджетів найбільшу питому вагу займають надходження *трансфертів*, частка яких становить **85,0 відсотка**. *Податкові надходження* складають **12,1%** загальної суми надходжень, *неподаткові надходження* – **1,4%**, *доходи від операцій з капіталом та надходження до цільових фондів* по **0,4** та **0,1%** відповідно.

Протягом досліджуваного періоду спостерігається зростання окремих видів надходжень до місцевих бюджетів Вижницького району. Так, в 2016 році в порівнянні з 2014 роком податкові надходження зросли на **48%** (за рахунок введення у 2015 році акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів).

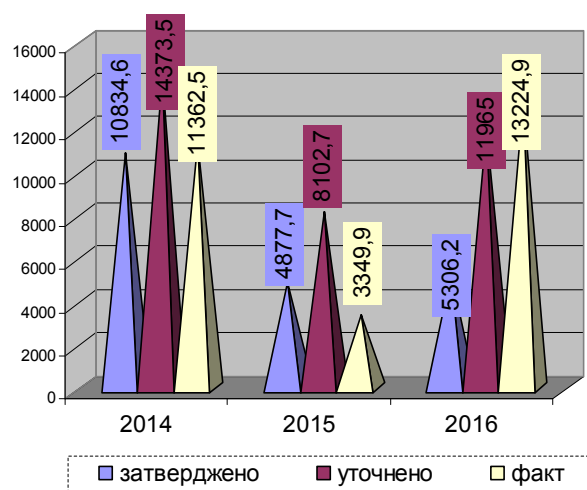
По доходах загального фонду з урахуванням міжбюджетних трансфертів на **2014-2016 роки** місцеві бюджети затверджені у сумі **314090 тис. грн.**, **310123,8 тис. грн.** та **326921,11 тис. грн.** та в процесі виконання план доходів уточнювався в сторону збільшення до **303306,5 тис. грн.**, **351731 тис. грн.** та **455675,4 тис. грн.** відповідно і фактичне виконання склало **302363,06 тис. грн.**, **355735,2 тис. грн.** та **465714,23 тис. грн.**, що становить **99,7%**, **101,1%** та **102,2%** уточненого плану на відповідний період. [8,9]

Доходи спеціального фонду на **2014-2016 роки** (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) затверджено у сумі **10834,58 тис. грн.**, **4877,7 тис. грн.** і **5306,23 тис. гривень**. Планувалось з урахуванням змін та уточнень залучити **14373,5 тис. грн.**, **8102,66 тис. грн.** та **11964,95 тис. грн.**, надійшло відповідно **11362,52 тис. грн.**, **3349,96 тис. грн.** та **13224,9 тис. грн.** (**79,05%**, **41,34%** та **110,5%** уточненого річного плану). *(див. Діаграму 2)* [8,10]

Доходи загального фонду



Доходи спеціального фонду



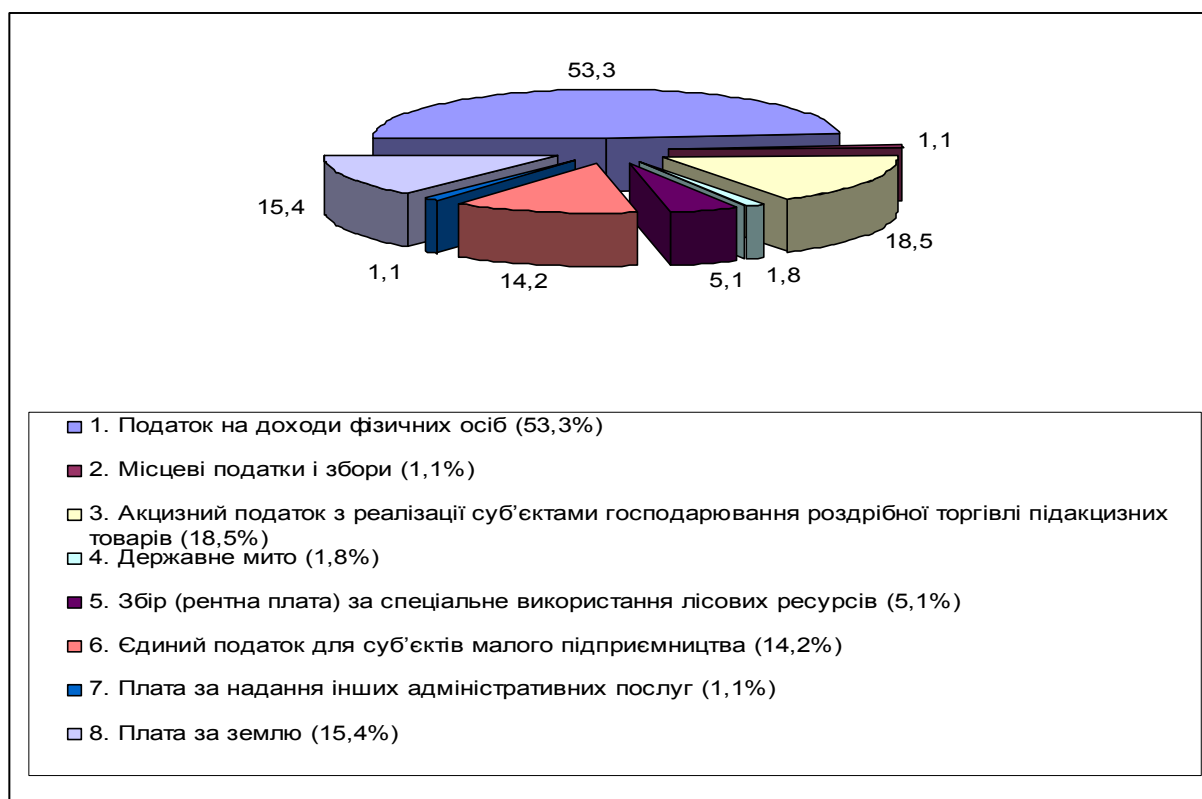
Діаграма 2. Стан виконання доходів місцевих бюджетів Вижницького району у 2014-2016 роках (тис. грн.)

У структурі надходжень до зведеного бюджету району основну суму становлять доходи до загального фонду (в середньому **96,8%**), в тому числі у 2014 – **95,6%**, 2015 – **97,5%**, 2016 – **97,2 відсотків**. [8,9,10]

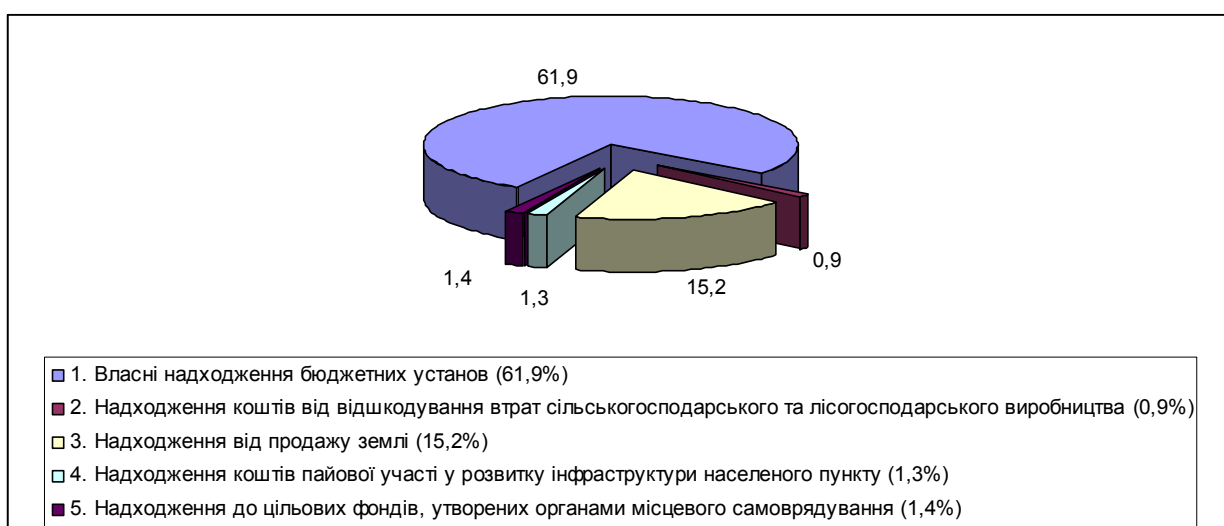
**Основними джерелами власних і закріплених доходів загального фонду** місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) був податок на доходи фізичних осіб, питома вага якого становила в середньому **53,3%**. Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів – **18,5%** Плата за землю в загальній структурі надходжень складає **15,4%**, збір (рентна плата) за спеціальне використання лісових ресурсів – **5,1 відсотка**. Питома вага єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва склала **14,2%**. Незначними є надходження державного мита, плати за надання інших адміністративних послуг та місцевих податків і зборів, частка яких склала по **1,8, 1,1 та 1,1%** відповідно. [8,9]

У досліджуваному періоді основну частину доходів спеціального фонду місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) склали власні надходження бюджетних установ (**61,9%**). Надходження від продажу землі (**15,2%**). Незначну частину в доходах спеціального фонду зайняли: надходження коштів пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту (**1,3%**), надходження до цільових фондів, утворених органами місцевого самоврядування (**1,4%**) та надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва (**0,9%**). [8,10] (див. Діаграму 3)

**Діаграма 3. Структура доходів загального фонду місцевих бюджетів  
Вижницького району за 2014-2016 роки**



**Діаграма 3. Структура доходів спеціального фонду місцевих бюджетів  
Вижницького району за 2014-2016 роки**



План власних і закріплених доходів у 2014-2016 роках перевиконано за загальним фондом на 7,0, 14,3, та 17,1 відсотки відповідно. [8,9]

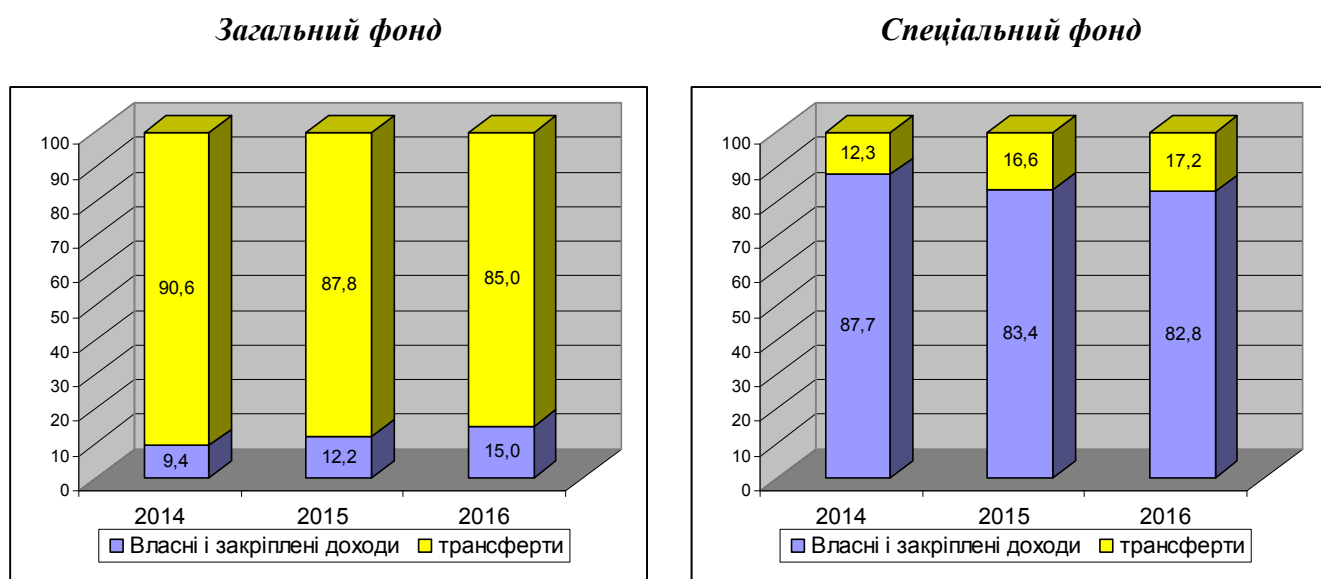
По спеціальному фонду перевиконання у 2014-2016 роках склало 12,6, 8,5%, та 80,0%. [8,10]

Протягом досліджуваного періоду план власних і закріплених доходів постійно перевиконувався, окрім 2016 року, де має місце невиконання загального фонду Вижницького міського бюджету. Дана ситуація пов'язана із недопоступленням акцизного податку.

Акцизний податок у 2016 році Вижницьким міським бюджетом виконано лише на **93,5%**, внаслідок чого до міського бюджету недонадійшло **359,7 тис. гривень**. Не виконання даного платежу пов'язане із тим, що плата акцизного податку з реалізації роздрібною торгівлі паливом пройшла у перші дні 2017 року. [8,9]

Бюджет району у досліджуваному періоді був дотаційним, а відтак і залежним від державного бюджету. За досліджуваний період частка власних і закріплених доходів у загальній структурі доходів загального фонду збільшилась на **5,6%** і складає **15,0%** загальної суми затверджених доходів загального фонду, що на рівні середніх показників по районах в області. Всього до загального фонду місцевих бюджетів у досліджуваному періоді надійшло **931,7 млн. грн.** трансфертів, в тому числі у 2014 – **256,3 млн. грн.**, 2015 – **312,3 млн. грн.** та у 2016 році – **396,4 млн. гривень**. [8,9]

Питома вага власних і закріплених доходів у спеціальному фонді місцевих бюджетів зменшилась в порівнянні з 2014 роком на **4,9%** і складає **82,8%** загальної суми затверджених доходів, що пов'язано із зменшенням виділення субвенцій та зі зміною надходжень з 2015 року єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва до спеціального фонду. Сума трансфертів, яка надійшла за досліджуваний період до спеціального фонду місцевих бюджетів складає **5,3 млн. грн.** в тому числі у 2014 – **2,7 млн. грн.**, 2015 – **1,4 млн. грн.** та у 2016 році – **2,3 млн. гривень**. [8,10] (див. Діаграму 4)



Діаграма 4. Динаміка та структура надходжень до місцевих бюджетів Вижницького району за загальним і спеціальним фондами (%)

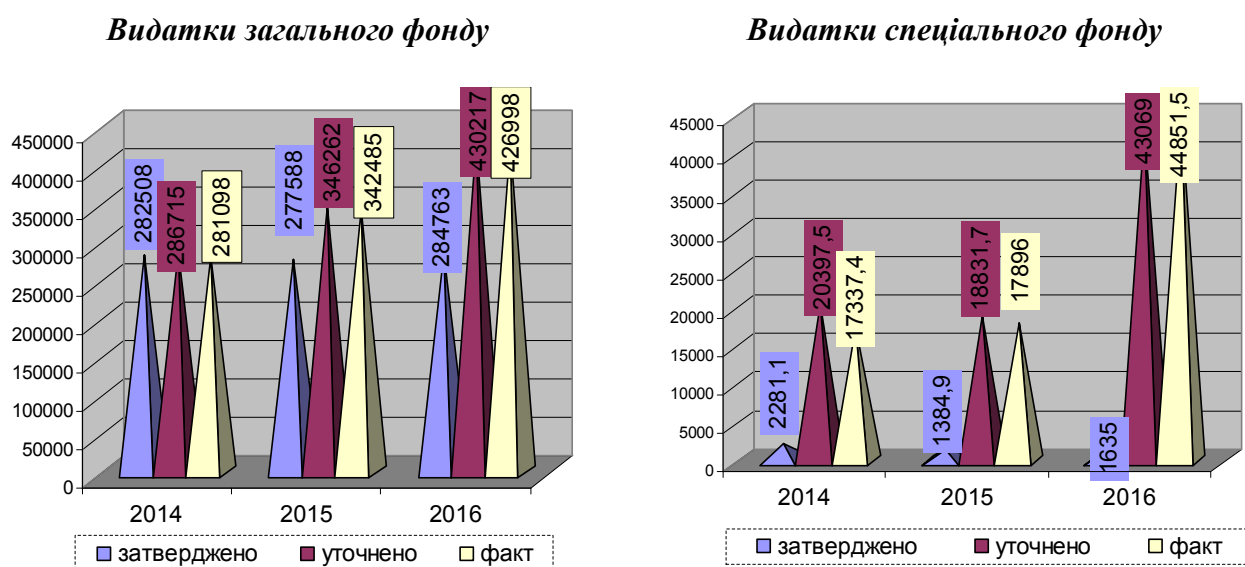
Так, протягом 2014-2016 років до загального фонду бюджетів усіх рівнів мобілізовано **60,4 млн. грн., 120,8 млн. грн.** та 141,3 млн. грн. податків і зборів, що відповідно у **4,4, 2,6** та **2,7 раз менше** ніж загальний обсяг проведених видатків за рахунок загального фонду бюджету Вижницького району у відповідному періоді. До спеціального фонду бюджетів усіх рівнів надійшло відповідно **15,6, 13,0** та **12,8 млн. грн.**, що у 2014 році в **2,2 рази більше**, 2015 році – **2,3 рази більше**, а за 2016 рік було **2,2 рази менше** загального обсягу проведених видатків за рахунок спеціального фонду бюджету. [8,9,10]

### **2.1.2. Оцінка виконання місцевих бюджетів Вижницького району за видатками.**

Плановий обсяг видатків бюджету на 2014-2016 роки затверджено у загальній сумі **1145,5 млн. грн.**, який виконано в сумі **1130,7 млн. грн.**, або на **97,2%** уточненого річного плану на 2014 рік, **98,7%** - на 2015 рік та на **99,7%** уточненого плану на **2016 рік**. [8,11,12]

Планові показники **видатків загального фонду** у 2014–2016 роках виконано у сумі **300977,0 тис. грн.**, **344595,1 тис. грн.** та **429780,1 тис. грн.**, що склало **98,2, 98,7** та **99,3%** уточненого річного плану на відповідний рік.

Планові показники **видатків спеціального фонду** у 2014–2016 роках виконано у сумі **20024,2 тис. грн.**, **17896,1 тис. грн.** та **44851,5 тис. грн.**, що склало **86,6, 85,7** та **94,8%** уточненого річного плану на відповідний рік. (див. Діаграму 5). [8,11]



**Діаграма 5. Стан виконання місцевих бюджетів Вижницького району за видатками у 2014-2016 роках (тис. грн.)**



В загальному, у досліджуваному періоді **Головні розпорядники бюджетних коштів** були забезпечені асигнуваннями (відповідно до розрахованої потреби) в середньому на **90,2 відсотка**. Зокрема, по *Вижницькій районній раді* у 2014-2016 роках затверджено асигнувань з урахуванням змін на рівні **95,7 та 84,1%** від розрахованої потреби, по *державній адміністрації* - **98,7 та 99,8%**, по *відділу освіти* - **90,8 та 87,5%**, по *Відділу охорони здоров'я* - **76,5 та 78,3%**, *управлінню соціального захисту населення* – **91,9 та 99,9%** та *відділу культури* – **88,4 та 91,4%** у відповідному періоді.

У 2014-2016 роках заплановані помісячним розписом видатки загального фонду не виконано. Загалом у 2014 році недовиділено до плану асигнувань на видатки, передбачені у бюджетах **5,6 млн. грн.**, у **2015 році 4,4 млн.грн.**, у **2016 році 3,2 млн.грн.** Зокрема, за 2014 рік недовиділено до плану асигнувань субвенцій з державного бюджету у сумі **2,6 млн.грн.**, у 2015 році **698,9 тис.грн.**, та за 2016 рік – **273,6 тис. гривень**. Зареєстровані фінансові зобов'язання, які в кінці бюджетного періоду не проведені до оплати органами казначейської служби при наявності асигнувань склали **299,1 тис.грн.**, **131,4 тис.грн.**, та **18271,3 тис. грн.** в кінці відповідного бюджетного періоду. Решта коштів недовиділено по міських, селищному, сільських та районному бюджетах у зв'язку із економією коштів та через відсутність достатньої суми коштів згідно кошторису для проведення запланованих ремонтних робіт. **[8,11]**

**Кредиторська заборгованість по загальному фонду** на початок 2014 склала 1млн. 121,2 тис.грн., яка відповідала **зареєстрованим фінансовим зобов'язанням**, що в кінці бюджетного періоду не проведені до оплати органами казначейської служби при наявності асигнувань та залишків коштів на рахунках. На початок 2015 -159,8 тис.грн., та на початок 2016 року –307,8 тис.грн., яка утворилась за рахунок недофінансування субвенцій з державного бюджету по управлінню праці та соціального захисту населення

**Дебіторська заборгованість по загальному фонду** на початок 2014 склала 1,8 тис.грн., на початок 2015 року склала - 8,9 тис.грн., та на початок 2016 року склала **100,0 тис. грн.** яка утворилась за не повного відшкодування приватними підприємцями у грудні попереднього року коштів за спожиті енергоносії для приготування шкільних обідів (кошти повернуті відділу освіти в січні наступного року) та по субвенціях з державного бюджету на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-водопостачання і водовідведення в зв'язку з тим, що підприємствам надавачам послуг перераховано коштів більше, ніж фактично спожито за грудень.

За рахунок перевиконання доходної та недовиконання видаткової частини загального фонду місцевих бюджетів утворились **залишки бюджетних коштів**. Станом на 01.01.2014 року залишки коштів склали **5765,7 тис. грн.**, на 01.01.2015 року – **5545,3 тис. грн.** та на 01.01.2016 року –

**5367,6 тис. гривень.** При цьому, сума **вільних залишків** бюджетних коштів станом на 01.01.2014 року, становила **5582,5 тис. грн.**, на 01.01.2015 року – **5367,6 тис. грн.** та на 01.01.2016 року – **10100,0 тис. гривень.**

В наступних бюджетних періодах використовувалось більше половини вільних залишків, що утворились в минулих періодах. В основному їх спрямовано на утримання органів управління (в середньому **17,4%** загальної суми використаних залишків), на видатки в галузі культури та освіти (**23,3** та **26,6%** відповідно). На житлово-комунальне господарство та правоохоронні органи виділено в середньому **7,1%** та **1,3%**, на засоби масової інформації. На інші видатки направлено в середньому **23,7%** загальної суми використаних залишків.

Планові показники видатків **спеціального фонду** виконані у 2014 році - на **86,6%**, у 2015 році - на **85,7%**, у 2016 році - на **94,8%** уточненого річного плану в сумі **20024,2 тис. грн.**, **17896,1 тис. грн.** та **44851,5 тис. грн.** у відповідному періоді. Протягом досліджуваного періоду виконання деяких бюджетів складало менше **80%** від запланованого, а по окремих не сягало й **70** відсотків. За **2014 рік** 3 місцевих бюджети виконано менше ніж на **80%** та 2 – менше ніж на **60%** уточненого плану на рік, зокрема Чорногузівський та Слобода-Банилівський сільські бюджети виконано лише на **45,3** та **29,9%** відповідно. За **2015 рік районний бюджет виконано на 79,6%.** За **2016 рік** 2 місцевих бюджети виконано менше ніж на **80%**, зокрема Долішньо-Шепітський та Карапчівський сільські бюджети виконано на **62,1** та **73,9%** відповідно. Загалом по району у 2014 році недовиділено до плану асигнувань на видатки **спеціального фонду у 2014 році 3,1 млн. грн.**, у **2015 – 3,0 млн. грн.** та у **2016 році – 2,5 млн. грн.**

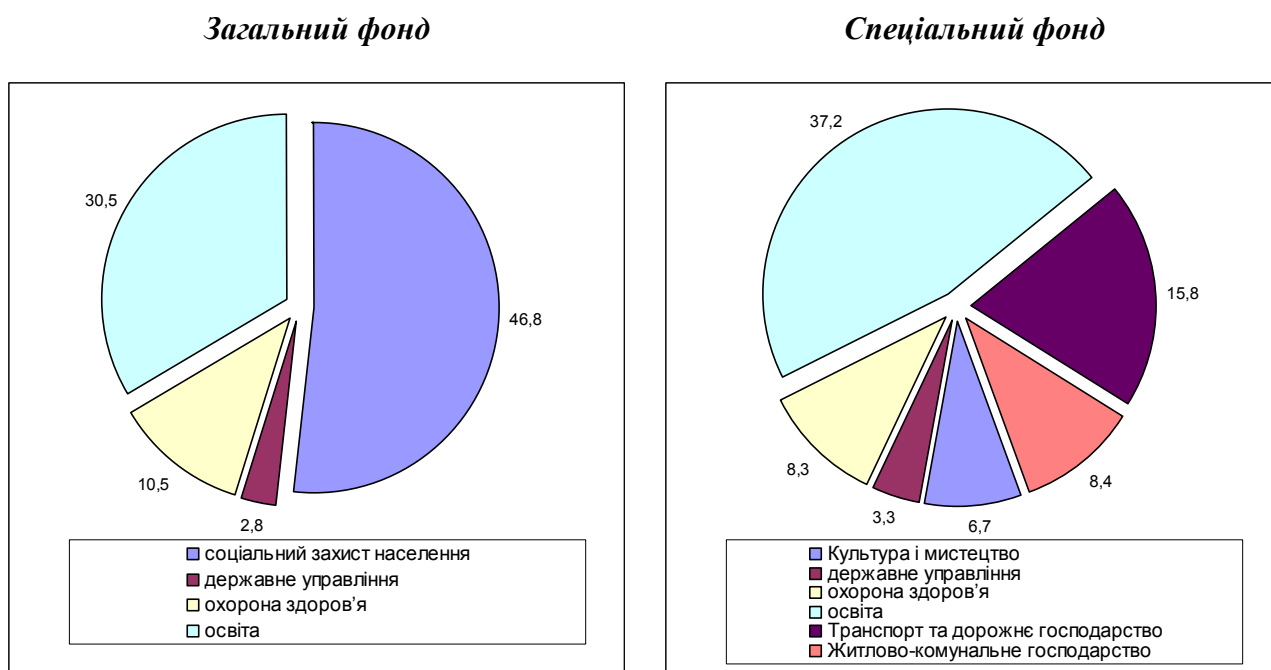
**Кредиторська заборгованість по спеціальному фонду** на початок 2014 склала 2 млн.382,8 тис.грн., яка відповідала зареєстрованим **фінансовим зобов'язанням**, що в кінці бюджетного періоду не проведені до оплати органами казначейської служби при наявності асигнувань та залишків коштів на рахунках. На початок 2015 року - 889,2 тис.грн та на початок 2016 року – 297,7 тис.грн., за рахунок місцевого бюджету по доходах за утримання дітей в дитячих установах та в школах естетичного виховання, по видатках кредиторська заборгованість відсутня. **За рахунок державних трансфертів – 220 950,00 грн. (прострочена з грудня 2012 року)** - по субвенції на фінансування Програм-переможців Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування (**КЕКД 41036301**) грн. **по КФКВ 070201, КЕКВ 3110 –220 950,00** грн. не проведена у зв'язку з казначейським обмеженням у грудні 2012 року по відділу освіти за мультимедійний проектор (по ТОВ „Енглер”). Дана кредиторська прострочена заборгованість у сумі 220950,00 грн. не зареєстрована по фінансових зобов'язаннях по причині відсутності затверджених асигнувань з державного бюджету у 2013-2016 роках (по даній програмі з державного бюджету кошти не передбачались), а з районного бюджету не було

можливості проведення її погашення, оскільки вільний залишок коштів спрямовувався на погашення заборгованості по захищених статтях видатків.

**Дебіторська заборгованість по спеціальному фонду** на початок 2014 року склала -33,6 тис.грн., на початок 2015- 42,8 тис.грн., та на початок 2016 року складала **42,4 тис. грн.** відповідно утворилась в основному за рахунок батьківської плати за утримання дітей в дитячих дошкільних установах, за навчання дітей в школах естетичного виховання дітей.

У 2014-2016 роках найбільший обсяг коштів **загального фонду** спрямовано на соціальний захист та соціальне забезпечення – 495120,8 тис. грн., що займає **46,8%** у загальній структурі видатків загального фонду бюджету району. Видатки на освіту за вказаний період склали – 314576,9 тис. грн. або **30,5 %**, на охорону здоров'я – 105931,8 тис. грн. або **10,5 %**, на державне управління – 29229,5 тис. грн. або **2,8%**. (див. Діаграму б). [8,11]

Найбільшу питому вагу у структурі видатків **спеціального фонду** складають видатки на освіту **37,2%** (32321,1 тис. грн.). На охорону здоров'я виділено **8,3%** загальної суми видатків або 7060,0 тис. грн. По **15,8%**, **8,4%** та **6,7%** від загальної суми склали видатки на транспорт і дорожнє господарство, житлово-комунальне господарство та культуру і мистецтво (10397,5, 7734,9 та 4379,1 тис. грн. відповідно). Видатки на державне управління склали по **3,3** (2451,2 тис. грн.). (див. Діаграму б). [8,12]



**Діаграма 6. Функціональна структура видаткової частини місцевих бюджетів Вижницького району за 2014-2016 роки.**

Аналіз стану виконання видаткової частини місцевих бюджетів за економічною класифікацією в 2014-2016 роках засвідчив **щорічне недофінансування захищених статей на 2,4, 1,4 та 0,8%** від затвердженого з урахуванням змін у відповідному періоді. Загалом за вказаний період на оплату проведених видатків за захищеними статтями бюджетні установи району недоотримали **5240,0 тис. гривень**.

Найбільша сума недофінансування у 2014-2016 роках припадає на поточні трансферти населенню, поточні трансферти органам державного управління інших рівнів, заробітну плату з нарахуваннями і оплату комунальних послуг та енергоносіїв.

Так поточні трансферти населенню у 2014 році недофінансовано у сумі **1 млн.976,2 тис. грн.** або **76,5%** загальної суми недовиділених асигнувань, поточні трансферти органам державного управління інших рівнів у 2015 році відповідно у сумі **189,7 тис. грн. (32,6%)**, у 2016 році відповідно у сумі **11,4 тис. грн. (17,0%)**.

На заробітну плату з нарахуваннями за 2014-2016 роки недовиділено до плану асигнувань **1162,5 тис.грн., 830,1 тис.грн., та 623,2 тис. грн.**, що складає **57,2, 45,3 та 45,3%** загальної суми. На оплату комунальних послуг та енергоносіїв **813,9 тис.грн., 773,8 тис.грн. та 622,5 тис. грн.** або **8,1, 6,0 та 4,4%** відповідно. [8]

Оскільки, у досліджуваному періоді найбільше коштів місцевих бюджетів району спрямовано на функціонування галузі **соціального захисту та соціального забезпечення** (питома вага яких у зведеному бюджеті Вижницького району складає **51,1%** загальної суми видатків), **освіти (32,4%** всіх видатків) та **охорони здоров'я (9,7%** відповідно) аудиторською групою здійснено оцінку виконання місцевих бюджетів Вижницького району стосовно рівня та пріоритетності забезпечення територіальних громад окремими державними соціальними гарантіями та послугами в зазначених галузях.

## **2.2. Оцінка стану надання громадянам Вижницького району**

### **державних соціальних гарантій та інших соціальних послуг**

#### **2.2.1. У сфері забезпечення освітніми послугами**

Аналізуючи видатки, на освітню галузь району зазначимо наступне.

Частка видатків на освіту в порівнянні до всіх видатків бюджету району в **2014 році** складала **34,0**, у **2015 році** – **33,3**, та за **2016 рік** – **29,8 відсотка**. [8,11,12]

Так, за досліджуваний період виділено на освітню галузь кошти в розмірі **346898,00 тис. грн.**, з яких **314576,9 тис. грн.** або **90,7%** складають видатки загального та **32321,1 тис. грн. (9,3%)** спеціального фондів, що

становить **31,3%** загальної суми видатків загального та **41,5%** спеціального фондів.

Видатки на освіту у **2014-2016 роках** в середньому профінансовано на **99,0 відсотка**. В цілому протягом 2014-2016 років заклади освіти недоотримали асигнувань до уточненого плану на **4184,5 тис. грн.**, в тому числі у 2014 році – 1977,0 тис. грн., у 2015 році – 1546,1 тис. грн., у 2016 році – 661,4 тис. гривень. [11,12]

При цьому, протягом досліджуваного періоду спостерігається зростання видатків на утримання освітніх установ Вижницького району.

Зокрема, в 2015 році порівняно з попереднім періодом видатки направлені на зазначену галузь в Вижницькому районі зросли на **9,9 %** або на **11131,3 тис. грн.** та становили **112531,0 тис. грн.**, у 2016 році було витрачено **132967,3 тис. грн.**, що на **15,4 %** або на **20436,3 тис. грн.** більше порівняно з 2015 роком.

Втім, зростання видатків не забезпечує **розраховану потребу** в бюджетних коштах. У досліджуваному періоді обсяги коштів затверджені місцевими радами, з урахуванням змін становили **94,1, 96,4 та 96,7%** від розрахованої потреби. Фактичне виконання у 2014-2016 роках склало всього **92,5, 95,2 та 96,0%** від потреби на відповідний період. (див. Табл. 1).

В загальному, **розрахована потреба** в бюджетних коштах на утримання установ освіти у 2014-2016 роках була **більшою на 5,9, 3,6 і 3,3%**, від затвердженого місцевими бюджетами з урахуванням змін та на **7,5, 4,8 і 4,0%**, ніж фактично використано коштів.

**Таблиця 1. Дані щодо фінансування установ освіти Вижницького району у 2014-2016 роках (загальний фонд).**

Період	Потреба на рік	Затверджено місцевими радами		Затверджено з урахуванням змін		Фактично виконано	
	тис.грн.	тис.грн.	% від потреби	тис.грн.	% від потреби	тис.грн.	% від потреби
2014	103489,0	81189,0	78,5	97430,4	94,1	95743,4	92,5
2015	112094,0	81077,3	72,3	108089,9	96,4	106740,4	95,2
2016	116725,0	81864,2	70,1	112929,3	96,7	112093,1	96,0
<b>Всього</b>	<b>332308</b>	<b>244130,5</b>		<b>318449,6</b>		<b>314576,9</b>	

Зазначимо що розглядаючи доступність освітніх послуг для жителів Вижницького району, протягом досліджуваного періоду, проведено аналіз мережі освітніх закладів, їх потужності, чисельності працюючих, тощо.

На території району діє 32 загальноосвітні навчальні заклади (4 – в містах Вашківці та Вижниця, 5 - в селищі Берегомет та 22 в сільській місцевості). З них I ступеню – 2 навчальні заклади, I-II ступенів – 9 та I-III

ступенів - 20, які в загальному відвідують **7235 вихованців**. (див. Табл. 2). [14]

Також зазначимо, що на території району знаходиться Вижницька школа – інтернат обласного підпорядкування.

**Таблиця 2 . Дані щодо кількості загальноосвітніх навчальних закладів, їх проектної потужності, кількості дітей що в них обслуговуються та кількості класів які утримувалися з місцевих бюджетів Вижницького району у 2014-2016 навчальних роках.**

<i>Показник</i>	<i>2014-2015 н. р.</i>	<i>2015-2016 н. р.</i>
Наявність загальноосвітніх шкіл	32	32
Кількість місць (проектна потужність закладу)	11546	11546
Загальна кількість відвідувачів	7501	7552
Кількість учнів	7093	7146
Кількість класів	408	406
Кількість дошкільнят	2161	2180
Кількість груп	79	80

У **2015/2016 навчальних роках** кількість учнів становила **7146 осіб**, що на 53 учні більше, ніж у 2014/2015 навчальних роках. Також, у зв'язку з реорганізацією Іспаської ЗОШ I-II ст. у Іспаський НВК збільшився контингент дітей дошкільного віку в цьому НВК на 19 дітей. [14]

Середній відсоток завантаження, відповідно до проектної потужності навчальних установ становив в 2014/2015 навчальних роках **61,4** та в 2015/2016 навчальних роках – **61,9 відсотків**.

При цьому, найменша наповнюваність навчальних закладів протягом досліджуваного періоду прослідковувалась по *Великівській, Волоцька, Валівській ЗОШ I-II ст.* і становила в середньому **26,7, 35,2 та 42,7 %** а найбільша **119,2% - по Вижницька ЗОШ I-III ст.** [14]

Для порівняння, відмітимо, що в середньому в районі навчальні заклади були заповнені на **61,6 %**, що на **19,4 %** та на **20,3 %** більше, ніж у Заставнівському та Сокирянському районах і на **33,6 %** менше ніж у Сторожинецькому районі. [14]

Наповнюваність класів, в цілому по району протягом досліджуваного періоду залишалась майже незмінною. Зокрема, середня наповнюваність класів у 2014/2015 та 2015/2016 навчальних роках становила **17,4 та 17,6 учня** на один клас.

В 2015/2016 навчальних роках найменша середня наповнюваність класів була по *Великівській (6,4 учня), Виженській (8,25 учня), Валівській*

ЗОШ I-II ст. (6,6 учня) Кибацькій (7,4 учня) ЗОШ I-II ст., а найбільша по НВК «Берегометська школа-сад I ст.» (25,5 учня), Банилівська ЗОШ I-III ступенів (23,6 учня). [14]

Дошкільна мережа району представлена **18 - ма** дошкільними навчальними закладами (далі ДНЗ), з яких **4** розташовані в містах Вашківці та Вижниця, **3** - в селищі Берегомет та **11** - в сільській місцевості (див. Табл. 3). [14]

**Таблиця 3 . Дані щодо кількості дошкільних закладів, їх проектної потужності, кількості дітей що в них обслуговуються та кількості груп які утримувалися з місцевих бюджетів Вижницького району у 2014-2016 роках.**

<i>Показник</i>	<i>2014р.</i>	<i>2015р.</i>	<i>2016р.</i>
Наявність дошкільних установ	26	26	26
Кількість місць (проектна потужність)	1783	1783	1830
Кількість дітей	2161	2180	2270
Кількість груп	79	80	82

Як видно з таблиці, мережа ДНЗ в 2014-2016 роках залишилась незмінною в їх кількості, проте за рахунок реорганізації навчальних закладів, збільшується проектна потужність ДНЗ (Іспаський НВК, Берегометський ДНЗ №3). [14]

При цьому, охоплення дітей дошкільного віку дошкільною освітою в середньому становило **87%**, що на **3 % менше** середньообласного показника. В порівнянні, наприклад, з Сторожинецьким районом даний показник менше на 25%, а з Заставнівським навпаки більше на 15%. [14]

За даними місцевих рад, контингент дітей у дошкільних закладах в 2015 році в порівнянні з 2014 роком зріс на **0,8 % (19 дітей)**, протягом 2016 року порівняно з попереднім періодом збільшився на **4 % (90 дітей)**. [14]

В 2016 році за рахунок відкриття додаткових груп в Іспаському НВК та Берегометському ДНЗ №3 кількість груп зросла до **82**.

Відповідно, зросла сумарна потужність дошкільних установ. Якщо в 2015 році проектна потужність становила **1783 місць**, то в 2016 році вона зросла на **47 місць** або на **2,6 %**.

В середньому протягом досліджуваного періоду дошкільні установи були завантажені на 122,4 %. [14]

Так, протягом досліджуваного періоду, одними з найбільш переповнених дошкільних навчальних закладів були *Банилівський ДНЗ (на*

**46,7 %), Вашківецький ДНЗ № 1 (на 45,3 %), Міліївський ДНЗ № 1 (на 22,3 %) та Лукавецький ДНЗ (на 11,7 %).**

Для прикладу, ДНЗ в с. Банилів налічує 4 групи, які розраховані на **90 дітей**, втім протягом досліджуваного періоду кількість дітей, які відвідували заклад, коливалась від **90 до 93**.

Крім цього зазначимо, що дошкільні заклади розташовані в межах пішохідної доступності для користувачів, що не можна сказати про навчальні заклади.

В зоні, яка розташована за межами пішохідної доступності знаходяться 10 навчальних закладів в сільській місцевості (*Банилівська, Іспаська, Карапчівська, Коритненська, Лопушнянська, Лукавецька, Міліївська та Черешенська ЗОШ I-III ступенів, Долишньоошепітський та Мигівський НВК*), в селищній (*НВК «Берегометська гімназія»*) та міській – 2 заклади (*Вашківецька ЗОШ I-III ступенів та НВК «Вашківецька гімназія»*). Всі решта заклади розташовані в межах пішохідної доступності для користувачів. [14]

При цьому, фактично підвозилося **1119 дітей**. Для повного забезпечення підвезення ще **49 учнів** до **3 - ох** навчальних закладів за даними відділу освіти необхідно придбати 3 шкільних **автобуса**, що в грошовому виразі орієнтовно становить **5100 тис. гривень**.

Зазначимо, що середні витрати на утримання як одного учня, так і одного класу в **2015 році** зросли на **7,3 %** порівняно з попереднім періодом та становили відповідно **11,9 і 207,1 тис. гривень**. В **2016 році** зазначені витрати склали **14,1 та 248,2 тис. гривень**.

Співставляючи в 2016 році показник видатків на утримання 1 класу по Вижницькому, Сторожинецькому та Заставнівському районах, то в досліджуваному районі він один із найменших (відповідно він менший на **5,4 та 8,6 тис. гривень**). [14]

Також, меншим на **1,7 тис. грн.** є показник витрат на одного учня відповідно порівнюючи з навчальними закладами у Сторожинецькому та на **3,8 тис. грн.** у Заставнівському районах. [14]

В середньому, на утримання одного ЗНЗ, протягом **2014-2016 років**, витрачено **2345,2, 2624,3 та 3079,5 тис. гривень**.

У **2015 році** видатки на одну групу в дошкільних навчальних закладах склали **332,1 тис. грн.**, на одну дитину витрачалося в середньому **11,8 тис. грн.**, що в середньому на **14 %** більше ніж у 2014 році. Протягом **2016 року** середні витрати на групу становили **356,2 тис. грн.** та на дитину – **14,2 тис. гривень**. [14,15]

Порівнюючи з Заставнівським районом в 2015 році видатки на 1 групу по Вижницькому району були меншими на **7,9%** та видатки на одного вихованця – меншими на **10 відсотків**. [14]



При цьому, в **2014-2016 роках** на дошкільну установу в середньому витрачалось на **20,8, 16 та 44,4 тис. грн.** або на **3,4, 2,2 та на 9,2%** менше запланованого обсягу фінансування (фактичні видатки склали **594,1, 698,2 та 436,7 тис. гривень** відповідно. [14,15]

Зазначимо, що вартість утримання 1 вихованця освітнього закладу з низькою наповнюваністю в кілька разів більша від вартості утримання відвідувачів у навчальних і дошкільних установах з високою наповнюваністю.

Для прикладу, в 2016 році в *Великівській ЗОШ I-II ст.*, де наповнюваність класів складала **6,4 учня на 1 клас**, видатки на одного учня становили **20,1 тис. грн.** в рік. Для порівняння, по *Банилівській ЗОШ I-III ст.*, де наповнюваність класів була однією з найвищих серед всіх закладів району і складала **23,6 учня на 1 клас**, видатки на одного учня становили **7,4 тис. грн.** в рік, що в **4 рази менше**, ніж по вище зазначеному закладу. [14]

Вартість утримання 1 вихованця в Банилівському ДНЗ в 2016 році становила **4 тис. грн.** на одну дитину. При цьому, середня наповнюваність однієї групи складала **37 дітей**. По Бабинському НВК з наповнюваністю однієї групи **20 дітей** витрати за аналогічний період становили **23,8 тис. гривень**. [14,15]

Порівнюючи утримання 1 вихованця в сільській, селищній та міській місцевостях по освітніх закладах можна зазначити, що в середньому найбільші витрати на утримання одного учня спостерігаються в сільській місцевості, а на утримання одного вихованця - по ДНЗ в селищі.

В середньому протягом досліджуваного періоду вартість утримання 1 учня ЗНЗ по сільській місцевості складає **14,4 тис. грн.**, що на **40,3 %** або на **2,5 тис. грн.** більше ніж у ЗНЗ розташованих у місті. Порівнюючи з вартістю утримання по селищі показник більше на **22,5 %** або на **1,4 тис. гривень**. [14,15]

Найбільші витрати на утримання одного вихованця ДНЗ в середньому спостерігаються по селищу Берегомет та становлять **12,2 тис. грн.**, що на **60,5 та на 17 відсотків** менше середніх витрат по міській та по сільській місцевостях відповідно (**7,6 та 8,9 тис. гривень**). [14,15]

Також, одним з основних показників, що характеризує рівень послуг, які надаються дошкільними навчальними закладами, є видатки на харчування дітей.

Що стосується середньої вартості харчування однієї дитини в дошкільних установах протягом 2014-2016 років зазначимо, що вона становила **14,9, 15,8 та 17 грн.** в день. [14,15]

Втім, вартість харчування суттєво відрізняється між ДНЗ району. Зокрема, в 2016 році у *Коритненському ДНЗ* вартість харчування складала

**14 грн.**, а у НВК «Берегометська ДНЗ-ЗНЗ I ст.», що в **1,9** більше (**22 грн.**). [14,15]

Порівняно з Заставнівським, Сторожинецьким та Сокирянським районами області, середня вартість харчування однієї дитини по Вижницькому району за 2016 рік була меншою на **24, 5** та **3 %** та відповідно становила **10,2, 8,1 та 7,9 гривні**. [14,15]

Розмір плати за гаряче харчування дітей встановлено з відшкодуванням 60% за рахунок батьків. Безкоштовно харчуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування; діти-інваліди (інваліди I-III груп); діти, батьки яких перебували або перебувають в зоні АТО. Із 50% знижкою від встановленої вартості з відшкодуванням різниці за рахунок коштів місцевого бюджету (рішення виконкомів сільських, міських та селищних рад) організовано харчування для дітей із малозабезпечених та багатодітних сімей.

Що стосується харчування в навчальних закладах зазначимо наступне.

Середня вартість харчування одного учня протягом 2014-2016 років складала **6,07, 7,45, та 7,46 грн.** в день. [16,17]

Протягом досліджуваного періоду, харчування дітей у навчальних закладах району, відділ освіти Вижницької РДА проводив шляхом закупівлі у приватних підприємців послуг з організації харчування за результатами проведення тендеру.

В 2014 році зазначені вище послуги відділ освіти закуповував у 11-ти підприємців, в 2015 році – у 8-ми та у 2016 році –у 8-ми.

Закупівля послуг оформлялася актом надання послуг з харчування дітей, в якому зазначено назви страв, їх вихід, ціну кожної страви та загальну вартість обідів що надавались протягом відповідних періодів (місяць).

Відповідно інформації щодо аналізу використання коштів, які передбачені в районному бюджеті на харчування дітей (наданої фінансовим управлінням Вижницької РДА), середня вартість обіду в школах району протягом 2014-2016 років для учнів 1-4 класів становила **9,01, 7,42 та 6,77 гривень**. Для дітей пільгової категорії (у відповідності до постанови КМУ №856) – відповідно **5,56, 7,45 та 8,73 гривні**. [16,17]

Головним управлінням Держпродспоживслужби в Чернівецькій області у 2014-2016 роках не проведено жодної перевірки дотримання вимог санітарно-епідемічних норм в закладах освіти Вижницького району. [19]

Проведеними перевітками закладів освіти Вижницького району Департаментом освіти Вижницької РДА виявлено ряд недоліків. Адміністраціями окремих навчальних закладів *не розроблено заходи про запобігання кишковим інфекціям та харчовим отруєнням (Іспаський НВК, Черногузівська ЗОШ I-III ст., Черешенська ЗОШ I-III ст., Вашківецька ЗОШ I-III ст., Вижницька гімназія, Вижницька ЗОШ I-III ст. ім.Ю.Федьковича,*

*Мілієвська ЗОШ I-III ст., Берегометська ЗОШ I-III ст. № 2), не затверджено наказами списки дітей пільгової категорії для організації харчування (НВК «Берегометська гімназія» та Лукавецька ЗОШ I-III ст.), не здійснюється контроль за харчоблоком та відсутні записи в зошиті контролю за організацією харчування (Мигівський НВК), не дотримуються вимоги організації питного режиму (Черешенська ЗОШ I-III ст.), відсутні інформаційні стенди з питань організації харчування (Іспаський НВК, Черногузівська ЗОШ I-III ст., Карапчівська ЗОШ I-III ст., Вашиківецька ЗОШ I-III ст., Вижницька гімназія, Вижницька ЗОШ I-III ст. ім. Ю.Федьковича, Мілієвська ЗОШ I-III ст.), відсутні на харчоблоці шафи для хліба (НВК «Берегометська гімназія»), деззасоби не зберігаються в приміщенні з обмеженим доступом /або в шафчику, який замикається (Іспаській ЗОШ I-III ст., НВК «Берегометська гімназія», Мілієвська ЗОШ I-III ст.), кухарі не підписуються в журналі бракеражу готової продукції (НВК «Берегометська гімназія»).*

За підсумками **анкетування батьків**, діти яких відвідують освітні заклади району, встановлено, що 80 % опитаних батьків відмітили рівень харчування як добрий, 20 % - як задовільний.

Учні загальноосвітніх навчальних закладів забезпечуються медичним обслуговуванням, що здійснюється медичними працівниками, які входять до відповідних закладів охорони здоров'я. Аналогічно обслуговуються вихованці дошкільних установ. Втім відмітимо, що лише 40 відсотків опитаних батьків вважають його як задовільний, а 20 % - як незадовільний. [14]

При цьому зазначимо, що структура видатків на утримання галузі освіти Вижницького району, яка утримується за рахунок районного, міських, селищного та сільських бюджетів, не сприяє зміцненню матеріальної бази закладів освіти. Достатньо фінансуються видатки на оплату праці. В середньому на цей напрямок видатків припадало **86 %** загальної суми видатків на початкові заклади та **72 %** від загальної суми видатків на дошкільні установи. Інші напрямки видатків забезпечені недостатньо, особливо це стосується фінансування капітальних видатків. [14]

На капітальні видатки по дошкільних навчальних закладах в 2014-2016 роках кошти було виділено в розмірі **1 млн. 602,2 тис.грн., 714,6 тис.грн., та 568,0 тис.грн.**, відповідно, що становить лише **8,5, 3,5 та 2,6%** загальної суми видатків на дошкільні установи. [14,15]

Зазначимо, що 12 діючих навчальних закладів району не мають водопроводу та каналізації (*Бережонська, Валівська, Великівська, Виженська, Вовчинецька, Волоцька, Замостянська, Іспаська та Кибацька, Бережницький та Слобода – Банилівський НВК*). При цьому, згідно інформації відділу освіти, потреба в коштах на поліпшення стану приміщень в грошовому виразі становить **1897 тис. гривень**. [14]

Що стосується дошкільних установ, 8 ДНЗ розташовані в не пристосованих приміщеннях, 7 ДНЗ знаходяться в задовільному стані, іншими словами потребують покращення матеріально технічного забезпечення, за даними місцевих рад в загальному для цього потрібні кошти в розмірі **1925,8 тис. гривень. [15]**

При цьому зазначимо, що *Вижнеський* та *Каранчівський* ДНЗ не забезпечені водопостачанням та водовідведенням, у Іспаському ДНЗ відсутнє водовідведення. Із діючих каналізаційних систем, **15 %** потребують капітального ремонту. **[14,15]**

В Іспаському ДНЗ відсутнє водовідведення. На даний час у закладі ведеться добудова одного додаткового корпусу, в два поверхи з мансардними приміщеннями. Новобудова розрахована на додаткові 4 дошкільні групи (80 місць) з усіма зручностями. На першому поверсі - 2 групи, і на другому поверсі – 2 групи. Мансардне приміщення буде використовуватись під зал, методичний кабінет, кабінет музичних керівників та музичного обладнання.

На сьогоднішній день робота триває, добудову накрито, вставлені вікна та двері, утеплено, ведеться робота по фарбуванні фасаду. В середині будови встановлена електропроводка, залиті міжповерхневі сходи, зроблено вивід на каналізацію, проведено штукатурні роботи 90% на першому поверсі. В мансардних приміщеннях на стелі накручені гіпсокартонні плити 50% від загальної площі.

На господарському дворі встановлено біотал, а також зведено будиночок (змуровано, накрито, поштукатурено) для встановлення автоматики; закладено труби на каналізацію.

Також, упродовж 2016 року за бюджетні кошти здійснено заміну віконних блоків 32,0 тис.грн. для капітального ремонту огорожі Лукавецької ЗОШ І-ІІІ ст., 26,0 тис.грн. для Бережницького НВК на проведення капітального ремонту-часткової заміни вікон, 400,0 тис.грн., для капітального ремонту Волоцької ЗОШ І-ІІ ст., капітального ремонту по заміні вікон та дверей ЗОШ І\_ІІІст. Долішньошепітського НВК в сумі 350,0 тис.грн., на капітальний ремонт філії Мигівського НВК- Великівського НВК І ст. 635,8 тис.грн. Проведено поточний ремонт та утеплення приміщень Коритненської ЗОШ І-ІІІ ст. на суму 25,0 тис.грн. У Бережницькому НВК здійснено ремонт системи опалення та витрачено державних коштів на суму 22,7 тис.грн.

Проведено заміну вікон на енергозберігаючі в НВК «Берегометська гімназія» (1438,0 тис.грн.), Вижницькій гімназії (368,6 тис.грн.), Лопушнянській (1109,0 тис.грн.), Лукавецькій (819,3 тис.грн.) та Коритнянській ЗОШ І-ІІІ ст. – (1403,0 тис.грн.). , Вашківській ЗОШ І-ІІІ (700,0 тис.грн.), Банилівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів ім.Івана Діаконюка (200,0 тис.грн.), Долішньошепітського навчально-виховного комплексу (200,0 тис.грн.), Берегометської загальноосвітньої школи І—ІІІ

ступенів № 2 (176,0 тис.грн.), Мілієвської загальноосвітньої школи I—III ступенів ім. Дмитра Загула (250,0 тис.грн.), Слобода-Банилівського навчально-виховного комплексу (40,0 тис.грн.), Черногузівської загальноосвітньої школи I—III ступенів (200,0 тис.грн.). У Слобода-Банилівському НВК здійснено ремонт спортзалу на суму 50,0 тис.грн. та ремонт приміщення спортивного залу Замостянської загальноосвітньої школи I—III ступенів в сумі 50,0 тис.грн.

Проведено роботи по реконструкції будівлі Вижницької гімназії виконано на загальну суму – 1238,060 тис.грн.

У 2016/2017 н.р.: проводиться **капітальний ремонт приміщення** Волоцького ДНЗ-ЗНЗ I ст. на загальну кошторисну вартість 800,0 тис.грн.; здійснюється **добудова** 4 груп в Іспаському ДНЗ та добудова Карапчівського ДНЗ;

У районі вживаються заходи щодо забезпечення закладів освіти **внутрішніми вбиральнями**, якими обладнано 28 ЗНЗ (84%), по області показник складає 95%.

Навчальні заклади району забезпечені навчальними кабінетами та обладнанням до них.

Навчальні заклади району забезпечені навчальними кабінетами та обладнанням до них.

Станом на 01 січня 2017 року на балансі ЗНЗ обліковувалось **453 одиниць** комп'ютерної техніки, інакше кажучи заклади освіти забезпечені комп'ютерною технікою майже стовідсотково (**100 %** від потреби). Втім, із загальної кількості комп'ютерної техніки **77,7 % застарілої** (використовується понад 5 років), та **13 % - несправної**. [14]

Протягом 2016 року відділом освіти здійснено закупівлю комп'ютерів в кількості **73** на загальну суму 529,8 тис. грн.

Мережею інтернет та комп'ютерними програмними засобами навчання забезпечено всі навчальні заклади району.

В кожному закладі є комп'ютерні класи, Забезпеченість мультимедійними проекторами складає **15 одиниць**, при потребі в **20 одиниць**. [14]

Для того, щоб облаштувати вище зазначені комп'ютерні класи та оновити комп'ютерну техніку потрібно закупити **50 комп'ютерів**, що в грошовому виразі становить близько **650 тис. грн.**, а для закупівлі мультимедійних проекторів – **60 тис. гривень**.

Надання якісних освітніх послуг неможливе без відповідного **кадрового потенціалу** На початок 2016/2017 року в закладах освіти досліджених адміністративно-територіальних одиниць працювало **996** вчителів, в тому числі **224** вчителів початкових класів.

Одними з показників, що відображають **рівень та якість отриманих освітніх послуг**, є рейтинг участі учнівських команд у III етапі всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін та українознавства за 2014-2016 роки.

У 2015/2016 навчальному році у I етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із базових дисциплін взяли участь 7351 учень. У II районному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із базових дисциплін взяли участь відповідно **985** учнів, у 2014/2015 – **796** учнів, що на 189 учнів більше, ніж минулого навчального року.

Переможці районного етапу успішно виступили на обласних олімпіадах (III етап). Відповідно до рішень журі та оргкомітету переможцями визначено **36 учнів** з Вижницького району з 56 заявлених учасників (у 2014/2015 н.р. було **32 переможці**).

**Із 45-и (у 2014/2015 н.р.-40) призових місць** у III етапі Всеукраїнських олімпіад, конкурсів (ім. П.Яцика, Т.Шевченка, українознавства) налічується:

1 місце -  $5 + 1 = 6(7)$

2 місце -  $12 + 1 + 1 = 14(13)$

3 місце -  $19 + 1 + 5 = 25(20)$

**Шестеро учнів** (у 2014/2015 н.р.-3 учнів) району представляли район і область на IV етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з географії, хімії, ІКТ, економіки, III етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт з географії, IV етап Всеукраїнського мовно-літературного конкурсу ім.Т.Шевченка

Кількість випускників, які отримали документи про базову загальну середню освіту в 2014/2015 та 2015/2016 навчальних роках становила **641** та **544** чоловік відповідно. Учні, які отримали низький бал в 2014- 2016 роках, немає. У 2014/2015 році кількість учнів, які отримали свідоцтво з відзнакою 70 учнів (11%), у 2015/2016 навчальному році 69 учнів (10,9%)

Кількість учнів, які отримали повну середню освіту по закінченні 2014/2015 та 2015/2016 навчальних років становила **501** та **416 чоловік**. Кількість вихованців нагороджених золотими та срібними медалями протягом зазначеного періоду відповідно становила **36 (7,5%)** та **16 чоловік (4%)**. [14]

Однією із актуальних проблем в освітній галузі району є питання навчання дітей за індивідуальною формою навчання. У 2014/2015 навчальному році індивідуальною формою навчання охоплено 107 учнів, з них по демографічній ситуації 21 дитина, у порівнянні з минулим роком кількість дітей зменшилась (у 2013/2014 навчальному році було 116 учнів). У 2015/2016 навчальному році - 88 дітей (з них 21 дитина за демографічною ситуацією). У 2016/2017 навчальному році - 76 учнів (з них 24 - за демографічною ситуацією).

З кожним роком збільшується кількість дітей-інвалідів. Це діти, які потребують особливої уваги, навчання, піклування. У освітніх закладах

району у 2015/2016 навчальному році навчалось 120 дітей-інвалідів, у 2014/2015 - 108 дітей-інвалідів.

У районі з кожним роком збільшується кількість дітей, що потребують корекції фізичного та(або) розумового розвитку. У 2016/2017 н.р. організовано інклюзивну форму навчання для 4-х учнів, зокрема (Мигівський НВК-2 учні, Вижницька ЗОШ I-III ступенів ім.Ю. Федьковича - 2 учнів). У Вижницькій ЗОШ I-III ступенів в цьому навчальному році введено посаду асистента вчителя для супроводу 2-х дітей з особливими освітніми потребами.

З метою виявлення і підтримки творчої праці вчителів Вижниччини, підвищення їх професійної компетентності та популяризації педагогічних здобутків щороку проводиться I-й етап Всеукраїнського конкурсу "Учитель року".

У 2014 році переможцями II туру Всеукраїнського конкурсу «Учитель року - 2014» стали 3 вчителів

У 2015 році – 3 вчителів, а 1 учасник став фіналістом і зайняв 10 місце на IV етапі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року -2015».

У 2016 році команда Вижницького району здобула три третіх місця.

### **Результативність випускників Вижницького району за результатами ЗНО-2016 (кількісний показник, %)**

Район (місто)	Не подолали поріг	%	Від 100 до 120 б.	%	Від 120 до 140 б.	%	Від 140 до 160 б.	%	Від 160 до 180 б.	%	Від 180 до 200 б.	%	Всього тестувань
Вижницький	275	24,2	342	30,1	238	21,0	142	12,5	88	7,7	51	4,5	<b>1136</b>
По області	<b>3457</b>	<b>22,9</b>	<b>3908</b>	<b>25,9</b>	<b>2816</b>	<b>18,7</b>	<b>2059</b>	<b>13,6</b>	<b>1730</b>	<b>11,6</b>	<b>1101</b>	<b>7,3</b>	<b>15071</b>

Моніторинг результативності зовнішнього незалежного оцінювання випускників ЗНЗ району дав змогу визначити рейтинг серед районів/міст за всіма показниками, де Вижницький район посідає **9-е місце**.

Щодо **результатів ЗНО серед закладів нового типу** бали від 180 до 200 з української мови та літератури набрали тільки 2 (14,3%) випускники Вижницької, по одному – Берегометської (3,5%) та Вашківецької (14,1%) гімназій; історії України – Вашківецької гімназії – 1 (16,7%). Жоден гімназист не набрав високого рівня з математики. Однак значно більша кількість учнів, які не подолали поріг, навчалися в НВК «Берегометська гімназія». Зокрема, з української мови – 5 (17,2%); математики – 6 (35,3%); історії України – 10 (43,5%).

Визначаючи загальний рейтинг серед закладів нового типу з базових дисциплін, моніторингом встановлено, що *останні позиції* займає НВК

«Берегометська гімназія» (31-е місце із 33); НВК «Вашківецька гімназія» – 27-е, Вижницька гімназія – 23-е.

Отже, проведеними моніторинговими дослідженнями було констатовано факт низького рівня знань випускників НВК «Берегометська гімназія» як під час складання ДПА, так і ЗНО, що не підтверджує статусу закладу нового типу.

### 2.2.2. У сфері охорони здоров'я

На галузь «Охорона здоров'я» за 2014-2016 роки за рахунок загального фонду виділено коштів у сумі **105931,8 тис. грн.** (що складає **10,1%** суми видатків загального фонду) та за рахунок спеціального фонду **7060,0 тис. грн.** (**8,3%** загальної суми видатків спеціального фонду). Загалом у 2014 році видатки на охорону здоров'я профінансовано на **99,4%**, у 2015 році - на **98,6%** та у 2016 році – на **100,0%** уточнених призначень. [8,11,12]

В загальному видатки на галузь охорони здоров'я в 2016 році у порівнянні із 2014 роком збільшились на **35,7%**. По загальному фонду видатки на утримання установ охорони здоров'я в 2016 році у порівнянні із 2014 роком зросли на **8,4 млн. грн.** або на **27,4%** і склали **39,0 млн. гривень.** По спеціальному – збільшились більш ніж втричі та склали **4,4 млн. гривень.** Проте, **розрахована потреба** в бюджетних коштах на утримання установ охорони здоров'я у 2014-2016 роках була **більшою** на **22,4, 12,1 і 7,9%**, від затвердженого місцевими бюджетами з урахуванням змін та на **22,8, 13,1 і 8,3%**, ніж фактично використано коштів. (див. Табл. 4).

Таблиця 4 Дані щодо фінансування установ охорони здоров'я Вижницького району у 2014-2016 роках (загальний фонд).

Період	Потреба на рік	Затверджено місцевими радами		Затверджено з урахуванням змін		Фактично виконано	
	тис.грн.	тис.грн.	% від потреби	тис.грн.	% від потреби	тис.грн.	% від потреби
2014	39640	31406,6	79,2	30769,3	77,6	30606,4	77,2
2015	41780	32905,2	78,8	36718,9	87,9	36318,5	86,9
2016	42560	33090,2	77,7	39189,6	92,1	39006,9	91,7
<b>Всього</b>	<b>123980</b>	<b>97402</b>		<b>106678</b>		<b>105932</b>	

В загальному, протягом 2014-2015 років заклади охорони здоров'я недоотримали асигнувань (відповідно до уточненого плану) на **519,7 тис. грн.**, в тому числі у 2014 році – **177,9 тис. грн.** та у 2015 році – **341,8 тис. гривень.** [8,11,12]



Стан надання громадянам соціальних гарантій у сфері охорони здоров'я можливо оцінити через оцінку **доступності, безоплатності та якості медичної допомоги.**

Лікувально-профілактична мережа району складається з **38-ми** медичних установ, а саме:

✓ Комунальна установа “Вижницька центральна районна лікарня” яка складається з поліклініки та 10 відділень звичайного стаціонару на **240** ліжок звичайного стаціонару на **287,5 тис.** відвідувань в рік, та на 43 ліжка денного стаціонару;

✓ Комунальний заклад “Вашківецький центр ПМСД” (7 амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 10 фельдшерсько-акушерських пунктів) на 36 ліжок денного стаціонару та **110 тис.** відвідувань в рік;

✓ Комунальний заклад “Берегометський центр ПМСД” (5 амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 13 фельдшерсько-акушерських пунктів) на 35 ліжок денного стаціонару та **110 тис.** відвідувань в рік.

Планова ємність амбулаторно-поліклінічних закладів складає **815** відвідувань за зміну. [20]

Забезпеченість ліжками становить **43 шт.** на **10 тис. чол.** населення, що є одним із найвищих по районах області. Середнє число днів роботи ліжка лікувально-профілактичних закладів у досліджуваному періоді зросло на **1,9%** та становить **349,96 днів** (у 2015 році даний показник склав 334,2 дня), середнє число днів перебування хворого на ліжку зросло на 9% і склало 9,7 дня (у 2015 році даний показник склав 8,9 дня). Недовиконали план інфекційне відділення, травматологічне та педіатричне відділення. У стаціонарі проведено 1458 оперативних втручань, що на 144 операції менше ніж за аналогічний період минулого року. 20% серед усіх оперативних втручань проведено на органах вуха, горла, носа; 21 % займають операції акушерсько-гінекологічного профілю. Втім навантаження ліжок для вагітних породіль на **36,8%** більше середнього значення по районах області та є найвищим серед районів області. Лікарня на летальність складає **0,43%**, та п'яте місце серед районів області. [20,21]

Число відвідувань на одного мешканця в лікувальних закладах (враховуючи відвідування в поліклініку, вдома, до стоматологів) за досліджуваний період **зменшилось** на **1,2%** та за 2016 рік склало **8,4** на одного мешканця, що пов'язане з тим, що частина хворих звертається за наданням медичних послуг до обласних медичних закладів. Фактична вартість **1 відвідування** в загальному по амбулаторно-поліклінічних закладах району зросла на **9,8%** і за 2016 рік склала **0,45 грн.** на одне відвідування, що є одним із найнижчих серед районів області. [20,21]

Протягом 2016 року в денному стаціонарі проліковано 5267 осіб, з них дітей проліковано 1183. Показник пролікованих осіб в денному стаціонарі за 2016 рік склав 944,75 на 10 тис. населення.

Середні терміни лікування хворих в денному стаціонарі скоротилися і в 2016 показник становить 7,1 проти 8,0, в минулому році, даний показник по області становить 8,1, середня зайнятість ліжка денного стаціонару становить 311,5.

Надання якісних медичних послуг населенню неможливе без достатньої кількості кваліфікованих кадрів. Тому проаналізовано **кількість працюючих** у галузі охорони здоров'я та **укомплектованість** медичними кадрами.

**Загальна штатна чисельність** працівників закладів охорони здоров'я у Вишницькому районі станом на 01.01.2017 року складає **726** штатних одиниць. Зареєстровано **155,75** штатних посад лікарів (з яких **149,75** зайнятих посад), що відповідає **28 штатним посадам** на 10 тис. населення та **26,9 зайнятих посад** лікарів усіх спеціальностей на 10 тис. населення. Забезпеченість лікарями складає **23,9 фізичних осіб** на 10 тис. населення. Із загальної кількості лікарів **39** лікарі вищої категорії, **31**- першої та **21** - другої. Фактично працює **133 фізичні особи**.

Також, в районі обліковується **273,25** посад середнього медичного персоналу (**49 штатних посад** на 10 тис. населення). Зайнято **271,25** посад та фактично працює **283 фізичні особи**. Із загальної кількості спеціалістів з середньою медичною освітою **153** вищої категорії, **73** - першої та **40** - другої.

Укомплектованість лікарями та середнім медперсоналом становить **96,1%** та **99,3%** відповідно (на рівні середнього показника серед районів області). Зокрема станом на 01.01.2017 року не укомплектовані: 0,5 ст. лікар-бактеріолог, по 0,25ст. лікар-генетик та лікар-педіатр, 3ст. лікар загальної практики сімейної медицини, 1 ст. лікар-інтерн ЗПСМ, 1ст.заступник головного лікаря центру ПМСД, 1ст. акушерка. [20,21]

Штатна чисельність працівників охорони здоров'я району на 10 тисяч населення становить **130,3** шт.од.

Зміни у здоров'ї населення ґрунтуються на таких фундаментальних аспектах оцінки, як смертність, народжуваність, захворюваність, розповсюдженість, а також тривалість життя.

Поширеність захворювань - є одним із найважливіших показників у характеристиці стану здоров'я населення і від якого, головним чином, залежить рівень як працездатності, так і смертності населення.

У Вишницькому районі висока **поширеність** хвороб дорослого населення. За 2016 рік **поширеність** хвороб дорослого населення склала **169,2 тис. випадків** на 100 тис. населення. **Захворюваність** хвороб дорослого населення складає **34,1 тис. випадків** на 100 тис. населення.

Серед хвороб дорослого населення в районі **найбільший рівень захворювання** на хвороби *органів дихання, системи кровообігу, системи травлення та кістково-м'язевої системи* кількість випадків яких на **100 тис. населення** за 2016 рік склала **14,0 тис. випадків (41%** від загальної кількості хворих), **2,0 тис.(5,9%), 1,5 тис.(4,4%) та 1,1 тис. (3,2%)** по відповідних захворюваннях.

За досліджуваний період значно **збільшилась захворюваність** на *стенокардію*, кількість випадків яких на 100 тис. населення в 2016 році в порівнянні з 2015 роком **зросла** на 104%, *хвороби крові та кровотворних органів* – ріст склав 51,8, *хвороби сечостатевої системи та жовчекам'яні хвороби* – ріст склав 39%. Також, на 30% зросла захворюваність на *туберкульоз*, що пояснюється виявленням значної кількості хворих на туберкульоз в результаті проведення у 2016 році масового флюорографічного обстеження населення Вижницького району. Близько на 18% **збільшилась захворюваність** на *цереброваскулярні хвороби, гострий інфаркт міокарда, інсульт, виразкову хворобу шлунка та 12-ти палії кишки*.

Необхідно відмітити, що по Вижницькому району в порівнянні з іншими районами області одним із **найбільших** показників розповсюдженості та захворюваності на 100 тис. населення на *гострі порушення мозкового кровообігу*, захворюваність на які у 2016 році більші на 12% від середнього показника по районах області і становить 185,2 проти 165,1. Також, **найбільший** показник поширеності та захворюваності на *хвороби органів дихання*, поширеність яких на **15%** вища, ніж середній показник по інших районах області та становить у 2016 році 13461,3 випадків на 100 тис. населення, показник поширеності та захворюваності на *хронічний бронхіт* у 2016 році склав 187,6 випадків на 100 тис. населення, що на 26% вище середнього показника по районах області. Значно вищою є захворюваність на *ревматоїдний артрит* у порівнянні із іншими районами області і становить 16,6 випадків проти 9,7 випадків у середньому та *всі форми активного туберкульозу* (більше на **33%**). *Смертність від усіх форм туберкульозу та однорічна летальність від злоякісних пухлин одна з найвищих в області*, яка становить 7,2 випадки на 100 тис. населення проти 5,4 випадків по районах області.

**Найменше** випадків захворюваності на 100 тис. населення в порівнянні з іншими районами області на: *хвороби нервової системи* (733,9 проти 894,2), *вегето-судинну дистонію* (223,2 проти 312,7), *хвороби вуха та соскоподібного відростка* (1049,7 проти 1301,3), *цереброваскулярні хвороби* (408,5 проти 646,3). **[20,21]**

**Захворюваність дітей** в 2016 році в порівнянні з 2015 роком **збільшилась** на **11,8%** і склала **6926,3** випадки на 1 тис. дітей. Найбільший ріст за досліджуваний період спостерігається по *травмах та нещасних випадках*, кількість випадків яких на 1 тис. дітей в 2016 році в порівнянні з

2015 роком зросла на **96%**. Значне зростання захворюваності спостерігається по *вроджених аномаліях*, де ріст захворюваності склав у 2016 році **74%**. Також, **збільшилась** кількість *хвороб вуха* (на **10,7** випадків, тобто на **17,5%**), *хвороб крові* (на **24,3** випадки, тобто на **14%**). На **9%** зросли *хвороби органів дихання* та на **4,7%** - хвороби ендокринної системи.

Найбільше випадків захворювання на 1 тис. дітей на *органи дихання* – **5764,9** або **83,2%** від загальної кількості хворих дітей. Далі йдуть *хвороби крові* – **198,1 (2,9%)**, *травми і нещасні випадки* - **135,1 (2%)**, *хвороби ока* – **128,3 (1,9%)**.

**Природний приріст населення** району протягом досліджуваного періоду **мав негативну тенденцію** і становив за 2016 рік **-1,07 %**, тоді як аналогічний показник у 2015 році мав позитивний результат і склав **0,32%**. В загальному по району рівень смертності у 2016 році зріс у порівнянні із 2015 роком на **3%** та склав **14,32**. У 2016 році спостерігається тенденція зменшення показника рівня народжуваності у порівнянні із попередніми роками, який склав 13,25. У 2015 році аналогічний показник знаходився на рівні 14,21, а у 2014 році – 16,65.

За звітний період 2016 року в районі народилася 741 дитина, що на 68 дітей менше ніж у 2015 році (809); померло 801 , особи, що на 9 осіб більше ніж у 2015 році (792). Що стосується показників загальної смертності населення найбільші показники по Замостянській дільниці (26,66), Коритнянській (14,54) та Лукавенькій(14,25) дільницях

Щодо показників народжуваності, то один з найвищих показників по Вижницькій (27,14) та Замостянській(17,5) дільницях

Якщо брати смертність по нозологіях, то на I місці смертність від серцево-судинної патології і в порівнянні з минулим роком, питома вага осіб, померлих від хвороб серцево-судинної системи збільшилася і становить 68,8 проти 73,1 у 2015 році ;на II місці онкопатологія 13,2 , що є більшим за минулорічний показник – 11,5; на III місці травматизм 4,2 у 2015 році питома вага осіб, померлих від травм становила 5,4.

Одним із важливих аспектів, які впливають на здоров'я населення є виявлення хвороб на ранніх стадіях, що зменшує витрати на лікування та збільшує ймовірність швидкого одужання. Однак, зазначеному приділяється недостатня увага.

Так, в районі недостатня діяльність відділень (кабінетів) функціональної діагностики, яка складає всього **3,45** обстеження на 100 відвідувань (включаючи хворих вдома), в той час, коли середній показник обстежень по районах області складає **3,64 обстежень**. [20,21]

Капітальні видатки у 2016 році склали вагому частину у структурі видатків і сягнули **7,2%** від загального обсягу коштів. На капітальні видатки було спрямовано близько **2,9** млн.грн., з них: на придбання обладнання і предметів довгострокового користування – **1,6** млн.грн.

(електрокардіографи, портативний ехоенцефалограф, фетальний кардіомонітор, паровий стерилізатор, стоматологічна установка, пульсоксиметри, апарат штучної вентиляції легень), на капітальний ремонт – **1,3** млн.грн. Наприкінці 2016 року розпочалися роботи по перенесенню моргу, який знаходиться в одному приміщенні із пологовим відділенням комунальної установи «Вижницька центральна районна лікарня». Дане питання потребувало нагального вирішення протягом останніх років, адже таке розміщення суперечить вимогам чинного законодавства у сфері санітарно-епідеміологічного нагляду. Профінансовано коштів у 2016 році – 713 тис.грн. Також вагомим досягненням у 2016 році стало проведення робіт з капітального ремонту та облаштування кабінетів КЗ «Вашківецький центр ПМСД» з метою перенесення приміщення Вашківецької амбулаторії та приміщення стаціонару КУ «Вижницька ЦРЛ» у м.Вашківці до приміщення КЗ «Вашківецький центр ПМСД». Обсяг фінансування – 480 тис.грн.

Вагомим зрушенням у 2016 році стало завершення добудови ФАП у с. Виженка. Так, із залишків коштів медичної субвенції на 01.01.2016 року профінансовано видатки на закупівлю обладнання, предметів довгострокового користування, медичного обладнання для фельдшерсько-акушерського пункту с. Виженка у сумі 162,9 тис. грн. Відкриття даного закладу покращило умови перебування хворих в медичному закладі та дало змогу підвищити якість надання медичної допомоги та відповідних медичних послуг на належному рівні.

Окрім цього у 2016 році профінансовано кошти для оплати будівництва установки очисних споруд господарсько-побутових стоків «BIOTAL-40» згідно із розділом 1 «Охорона і раціональне використання водних ресурсів» Комплексної програми з охорони навколишнього природного середовища «Екологія» у Чернівецькій області на 2016-2018 роки в сумі **1 602,3** тис.грн., які встановлено у Вашківецькому центрі первинної медико-санітарної допомоги.

В свою чергу, на забезпечення населення медикаментами та перев'язувальними матеріалами, продуктами харчування, протягом досліджуваного періоду було спрямовано з місцевих бюджетів всього близько **4,8%** та **1,3%** відповідно загального обсягу фінансування. [22]

Протягом досліджуваного періоду спостерігалась тенденція до зростання вартості харчування одного хворого в день. Так, у 2015 році даний показник зріс на 8% і становив **8,29** грн., а за 2016 рік в порівнянні з 2015 роком вартість харчування зросла на **4,7%** та склала **8,68 гривень**.

Фактична **вартість витрат на медикаменти** в розрахунку на **1 ліжко-день** також є **найнижчою** серед районів області, які в 2014р. становили **9,46 грн.**, у 2015р. – **9,93**, та у 2016р. – **14,71 грн.** Особливо зросла вартість витрат на медикаменти у 2016 році – ріст склав **48%**. [20,21]

Недостатнє забезпечення потреб, як на медикаменти, так і на

харчування хворих підтвердили результати опитування громадян. Так, більше 80% респондентів купляли ліки за власні кошти. Так само, більшість продуктів приносили з дому. Крім того, близько **26%** опитуваних незадоволені якістю отриманих медичних послуг та більше **30%** звертаються за медичною допомогою до лікувальних закладів обласного центру.

Поряд з цим, слід відмітити, що для покращення медичного обслуговування населення району та забезпечення належного рівня стаціонарного лікування окремі приміщення медичних закладів потребують проведення робіт з капітального ремонту.

Так, для проведення робіт з ремонту приміщень лікувальних закладів розрахунково необхідно 2,1 млн. гривень. Зокрема тільки по КЗ «Вашківецький центр ПМСД» на завершення капітального ремонту по перенесенні поліклініки та Вашківецької амбулаторії у приміщення Центру необхідно 450 тис.грн., по заміні вікон і дверей відокремлених підрозділів КЗ «Вашківецький ЦПМСД» - 300 тис.грн. На капітальний ремонт відокремлених підрозділів КЗ «Берегометський центр ПМСД» та приміщення самого Центру потрібно 450 тис. грн., по заміні вікон і дверей - 200 тис.грн. На завершення робіт з капітального ремонту приміщення котельні під приміщення моргу КУ «Вижницька ЦРЛ» необхідно додатково 700 тис.грн. Окрім цього нагального вирішення потребує питання облаштування пандусами амбулаторій та ФАПів центрів ПМСД з метою забезпечення доступності лікувальних закладів для осіб з обмеженими можливостями пересування, орієнтовна вартість робіт – 80 тис.грн.

Недостатньо забезпечені заклади району санітарним транспортом. Так, при потребі **32** наявності є **19** автомобілів. Крім того, в **47%** транспорту термін експлуатації складає більше 10-ти років, а в 2-х автомобілів (**10,5%** від загальної кількості автомобілів) термін експлуатації складає більше **25 років**. Для повного забезпечення лікувальних закладів району санітарним транспортом необхідно відремонтувати існуючі (орієнтовна вартість 370тис.грн.) та придбати **6** автомобілів на що потрібно розрахунково **1,5 млн. грн.**, у тім числі **2** – для КУ «Вижницька ЦРЛ», **4** – для амбулаторій загальної практики сімейної медицини с. Замостя, с. Мигово, с. Коритне, с.Берегомет. [20]

Надання послуг з лікування громадянам, які зареєстровані не на території Вижницького району, закладами охорони здоров'я не здійснювалось. [20]

Надання якісного лікування неможливе без відповідного **обладнання**. Лікарні району забезпечені медичним обладнанням в середньому близько на **70%**, амбулаторії – на **60%** та ФАПи – на **80 відсотків**. У зв'язку із можливим утворенням Західного госпітального округу та перепрофілювання КУ «Вижницька ЦРЛ» у багатопрофільну лікарню інтенсивного лікування з КДЦ I рівня виникає суттєва потреба в новому сучасному обладнанні, в тому числі: обладнання з використанням ДІВ, наркозно-дихальне обладнання,

ультразвукове діагностичне обладнання, діагностичне обладнання, ендоскопічне обладнання, лабораторне обладнання, офтальмологічне обладнання, обладнання служби крові, обладнання для хірургії та реанімації, фізіотерапевтичне обладнання, обладнання для неонатальних закладів та акушерства. [20]

### 2.2.3. У сфері соціального захисту

На галузь «Соціальний захист» за 2014-2016 роки за рахунок загального фонду виділено коштів у сумі **495120,8 тис.грн.** (що складає **46,8%** суми видатків загального фонду) та за рахунок спеціального фонду **1451,7 тис. грн.** (**1,9%** загальної суми видатків спеціального фонду). Загалом у 2014 році видатки на соціальний захист профінансовано на **98,0%** уточнених призначень, у 2015 році - на **100,0%** та у 2016 році – на **100,0%** уточнених призначень. [8,11,12]

В загальному, видатки на соціальний захист постійно зростають. Так, по загальному фонду в 2015 році у порівнянні із 2014 роком вони зросли на **18,5 млн. грн.** і склали **149,1 млн гривень.** У 2016 році фактичні видатки склали **215,4 млн. грн.,** що на **66,3 млн.грн.** більше фактичних видатків 2015 року.

Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення майже на **95%** складаються із видатків на виплату державних соціальних допомог, житлових субсидій, відшкодування пільг та інших виплат та компенсацій, кошти на які надходять за рахунок **субвенцій з державного бюджету.**

Найбільшу питому вагу в структурі видатків на соціальний захист протягом досліджуваного періоду займають видатки на виплату *державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям,* що у загальній структурі видатків складає **16,4%.** Видатки на виплату *одноразової допомоги при народженні дитини* склали по **13,9%.** Частка *допомог на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидій)* становить **11,7відсотка.**

Фактичні видатки на *додаткові виплати населенню на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидій)* в 2016 році в порівнянні з 2014 роком **зросли більш ніж у сорок раз,** державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям – на **59,2%** та у 2016 році склали **49,7 та 71,3 млн. грн.** відповідно. Виплати *одноразової допомоги при народженні дитини,* збільшились на **10,2%** та за 2016 рік склала **49,7 млн. грн.** [23]

В районі обліковується **33,5 тис.** отримувачів одноразової допомоги при народженні дитини, кількість яких за 2016 рік в порівнянні з 2014 роком зросла на **19,6%.** На **30,8%** збільшилась в 2016 році в порівняння з 2014 кількість отримувачів державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. (див. Табл. 5).

**Таблиця 5. Дані, щодо динаміки контингенту отримувачів пільг, допомог та субсидій**

Види виплат	Кількість осіб			
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	%, зростання
090302 Допомога по вагітності і пологах	678	703	683	100,74
090304 Допомога при народженні дитини	27 990	32 325	33 469	119,57
090303 Допомога на догляд за дитиною до 3-х років	16 491	3 815	3 114	18,88
090305 Допомога на дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням	289	307	342	118,34
090306 Допомога на дітей одиноким матерям	9 240	9 503	3 875	41,94
090307 Тимчасова державна допомога дітям	421	443	74	17,58
90308 допомога при усиновленні дитини	11	16	24	218,18
090401 Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям	14 315	18 616	18 699	130,63
091300 Державна соціальна допомога інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам	8 421	8 647	8 945	106,22
090405 Додаткові виплати населенню на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидії)	190	4 349	2 369	1 246,84
90406 Субсидії населенню для відшкодування витрат на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	550	1 111	1 853	336,91
	<b>78 596</b>	<b>79 835</b>	<b>73 447</b>	<b>93,45</b>

На обліку в Управлінні соціального захисту районної державної адміністрації населення знаходяться **40** дітей, які перебувають під опікою чи піклуванням, **7** прийомних сімей, в яких виховується **13** прийомних дітей, та два будинки сімейного типу, в яких виховується **11** прийомних дітей.

У 2016 році **1111** сім'ї отримали субсидії для відшкодування витрат на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу, що на **102,0%** більше, ніж в 2014 році. У **12 разів** збільшилась кількість



сімей, які отримують додаткові виплати населенню на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (з **190 до 4349 осіб**). (див. Табл. 5).

Вижницьким територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) обслуговуються **4,9 тис.** одиноких непрацездатних громадян та інвалідів. В Геріатричному будинку для людей похилого віку с.Коритне функціонує стаціонарне відділення для постійного та тимчасового проживання інвалідів та одиноких непрацездатних громадян, який розрахований на 30 ліжок. У 2014-2016 роках в ньому перебувало 25, 24 та 26 осіб відповідно.

У досліджуваному періоді видатки на потреби територіального центру зросли на **15,3** відсотка. Так, у 2014 році затверджено асигнувань з у сумі **3,6 млн. грн.**, у 2015 році – **4,4 млн. грн.**, на 2016 рік **4,5 млн грн.**, що **відповідає розрахованій потребі на відповідний період**. Фактичне виконання склало **83,7, 100, та 100%** уточненого плану на відповідний період.

**Отже, за результатами оцінки стану виконання місцевих бюджетів Вижницького району та рівня забезпечення за рахунок коштів місцевих бюджетів державних соціальних гарантій та соціальних послуг слід зазначити:**

**по-перше**, загальний обсяг доходів місцевих бюджетів зріс на **61,2%** (з **295,4 млн грн.** у 2014 році до **476,2 млн грн.** у 2016 році). Проте, в структурі загального фонду (частка якого становить майже **97%** надходжень до зведеного бюджету) власні та закріплені доходи в середньому становили **12 відсотків**. Частка власних і закріплених доходів у досліджуваному періоді збільшилась з **9,4%** у 2014 році до **15,0 %** у 2016 році. Бюджет району у досліджуваному періоді був дотаційним, а відтак і залежним від державного бюджету.

Протягом досліджуваного періоду план власних і закріплених доходів майже постійно перевиконувався, проте, деякими місцевими бюджетами уточнений план надходжень по окремих видах податків не виконано та не забезпечувалось виконання окремих податків та зборів. Заплановані помісячним розписом видатки загального та спеціального фондів також виконано не всіма місцевими бюджетами.

**по-друге**, населення району не в повній мірі забезпечене якісними соціальними стандартами та нормативами, передбаченими чинним законодавством та гарантованими державою. Протягом досліджуваного періоду, навчальні заклади недоотримали асигнувань (відповідно до затвердженого плану на **4,2 млн. грн.**)

В середньому протягом 2014-2016 років по району навчальні заклади були наповнені на **61,7 відсотків**. Окремі загальноосвітні навчальні заклади використовувались на **119,2% потужності**, а деякі – на **26,7-42,7 відсотка**.

Наповнюваність класів, в цілому по району протягом досліджуваного періоду залишалась майже незмінною. Зокрема, середня наповнюваність класів у 2014/2015 та 2015/2016 навчальних роках становила **17,4 та 17,6 учня** на один клас.

Протягом досліджуваного періоду спостерігається щорічне зростання видатків на утримання загальноосвітніх закладів району. При цьому, вартість утримання одного учня в класах з низькою наповнюваністю в кілька разів більша від вартості утримання учнів у школах з високою наповнюваністю. В порівнянні із Сторожинецьким та Заставнівським районами показник витрат на одного учня був одним із найменших.

У досліджуваному періоді охоплення дітей дошкільного віку дошкільною освітою в середньому становило **87 %**, що на **3 % менше** середньообласного показника. Контингент дітей у дошкільних закладах в 2015 році в порівнянні з 2014 роком зріс на **0,8 % (19 дітей)**, протягом 2016 року порівняно з попереднім періодом збільшився на **4 % (90 дітей)**. При цьому, окремі установи були переповнені, а в деяких навпаки були вільні місця для дошкільнят.

У **2016 році** в дошкільних навчальних закладах на одну дитину витрачалось коштів в середньому на **14 %** більше ніж у 2010 році. Проте, видатки на 1 групу були меншими на **7,9%** та на одного вихованця – на **10 %**, ніж наприклад по Заставнівському району. В середньому найбільші витрати на утримання одного учня спостерігаються в сільській місцевості а на утримання одного вихованця - по ДНЗ в селищі.

В дошкільних закладах району середня вартість харчування однієї дитини зросла у 2016 році порівняно з 2010 роком на **18 %** та становила **17,0 грн.**, в порівнянні із Заставнівським, Сторожинецьким та Сокирянським районами області, середня вартість харчування однієї дитини по

Існуючі фінансові можливості відділу освіти Вижницької РДА дозволяють проводити в основному, поточні видатки з утримання закладів освіти. На капітальні видатки кошти майже не виділялись, не зважаючи на те, що матеріально технічна база майже половини закладів знаходиться в задовільному стані. Не всі заклади забезпечені водопостачанням та водовідведенням, каналізаційними мережами. Існує потреба додаткових комп'ютерних класів. Загальна потреба в коштах на поліпшення стану приміщень в грошовому виразі становить **1897 тис. гривень**.

Також, мережею інтернет, комп'ютерними програмними засобами навчання та мультимедійними проекторами забезпечено всі навчальні заклади району. Із загальної кількості комп'ютерної техніки **77,7 %** застарілої (використовується понад 5 років), та **13,0 %** - несправної.

Для того, щоб облаштувати вище зазначені комп'ютерні класи та оновити комп'ютерну техніку потрібно закупити **50 комп'ютерів**, що в

грошовому виразі становить близько **650 тис. грн.**, а для закупівлі мультимедійних проекторів – **60 тис. гривень**.

Для повного забезпечення підвезення учнів до навчальних закладів необхідно придбати **3 шкільних автобуса** (орієнтовна вартість **5,1 млн. грн.**)

Що стосується дошкільних установ, **8 ДНЗ** розташовані в непристосованих приміщеннях, **7 ДНЗ** знаходяться в задовільному стані, іншими словами потребують покращення матеріально технічного забезпечення, за даними місцевих рад в загальному для цього потрібні кошти в розмірі **1925,8 тис. гривень**.

**по-третє**, протягом 2014-2015 років галузь охорони здоров'я було недофінансовано (до уточнених показників) на **0,5 млн. гривень**.

Число відвідувань на одного мешканця в лікувальних закладах (враховуючи відвідування в поліклініку, вдома, до стоматологів) за досліджуваний період **зменшилось** на **1,2%** та за 2016 рік склало **8,4** на одного мешканця, що пов'язане з тим, що частина хворих звертається за наданням медичних послуг до обласних медичних закладів. Фактична вартість **1 відвідування** в загальному по амбулаторно-поліклінічних закладах району зросла на **9,8%** і за 2016 рік склала **0,45 грн.** на одне відвідування. Найбільш перевантажені відділення отоларингології для дорослих, неврології для дорослих, терапії та травматології для дорослих. Лікарняна летальність займає п'яте місце серед районів області.

За 2016 рік **поширеність** хвороб дорослого населення склала **184,7 тис. випадків** на 100 тис. населення. **Захворюваність** хвороб дорослого населення складає **40,4 тис.** випадків на 100 тис. населення.

Серед хвороб дорослого населення в районі **найбільший рівень захворювання** на хвороби *органів дихання, системи кровообігу, системи травлення та кістково-м'язової системи* кількість випадків яких на **100 тис. населення** за 2016 рік склала **13,5 тис.випадків (33%** від загальної кількості хворих), **3,7 тис.(9%), 1,3 тис.(3,3%)** та **1,0 тис. (2,5%)** по відповідних захворюваннях.

За досліджуваний період значно **збільшилась захворюваність** на *стенокардію*, кількість випадків яких на 100 тис. населення в 2016 році в порівнянні з 2015 роком **зросла** втричі, вдвічі зросла захворюваність на ішемічну хворобу серця, *хвороби кровообігу* – ріст склав 76%, *хвороби сечостатевої системи* – ріст склав 23%, хвороби ока – ріст склав 37%. Також, на 30% зросла захворюваність на *туберкульоз*, що пояснюється виявленням значної кількості хворих на туберкульоз в результаті проведення у 2016 році масового флюорографічного обстеження населення Вижницького району. Близько на 18% **збільшилась захворюваність** на *цереброваскулярні хвороби, гострий інфаркт міокарда, інсульти, виразкову хворобу шлунка та 12-ти палої кишки*.

Необхідно відмітити, що по Вижницькому району в порівнянні з іншими районами області одним із **найбільших** показників розповсюдженості та захворюваності на 100 тис. населення на *гострі порушення мозкового кровообігу*, захворюваність на які у 2016 році більші на 12% від середнього показника по районах області і становить 185,2 проти 165,1. Також, **найбільший** показник поширеності та захворюваності на *хвороби органів дихання*, поширеність яких на **15%** вища, ніж середній показник по інших районах області та становить у 2016 році 13461,3 випадків на 100 тис.населення, показник поширеності та захворюваності на *хронічний бронхіт* у 2016 році склав 187,6 випадків на 100тис.населення, що на 26% вище середнього показника по районах області. Значно вищою є захворюваність на *ревматоїдний артрит* у порівнянні із іншими районами області і становить 16,6 випадків проти 9,7 випадків у середньому та *всі форми активного туберкульозу* (більше на **33%**). *Смертність від усіх форм туберкульозу та однорічна летальність від злоякісних пухлин одна з найвищих в області*, яка становить 7,2 випадки на 100 тис.населення проти 5,4 випадків по районах області.

**Захворюваність дітей** в 2016 році в порівнянні з 2015 роком **збільшилась** на **11,8%** і склала **6926,3** випадки на 1 тис. дітей. Найбільший ріст за досліджуваній період спостерігається по *травмах та нещасних випадках*, кількість випадків яких на 1 тис. дітей в 2016 році в порівнянні з 2015 роком зросла на **96%**. Значне зростання захворюваності спостерігається по *вроджених аномаліях*, де ріст захворюваності склав у 2016 році **74%**. Також, **збільшилась** кількість *хвороб вуха* (на **10,7** випадків, тобто на **17,5%**), *хвороб крові* (на **24,3** випадки, тобто на **14%**). На **9%** зросли *хвороби органів дихання* та на **4,7%** - хвороби ендокринної системи.

В загальному по району рівень смертності у 2016 році залишився на рівні 2014 року та рівень народжуваності зменшився на **8,1 відсотка**.

Недостатня увага приділяється виявленню хвороб на ранніх стадіях. Так, в районі **низька** діяльність відділень (кабінетів) функціональної діагностики, яка складає всього **2,64** обстеження на 100 відвідувань (включаючи хворих вдома), в той час, коли середній показник обстежень по районах області складає **3,29 обстежень**. При високій захворюваності на туберкульоз число профілактичних флюорографій на 1000 дорослого населення на **3,2%** нижче середнього по районах області, зокрема на 1000 підліткового населення **менше майже вдвічі**.

В свою чергу, на забезпечення населення медикаментами та перев'язувальними матеріалами, продуктами харчування, протягом досліджуваного періоду було спрямовано з місцевих бюджетів всього близько **4,8%** та **1,3%** відповідно загального обсягу фінансування.

Для покращення медичного обслуговування населення району та забезпечення належного рівня стаціонарного лікування окремі приміщення

медичних закладів потребують проведення ремонтних робіт розрахунково у сумі **2,1 млн. гривень**.

Недостатньо забезпечені заклади району санітарним транспортом. Так, при потребі **32** наявності є **19** автомобілів. Крім того, в **47%** транспорту термін експлуатації складає більше 10-ти років. Для повного забезпечення лікувальних закладів району санітарним транспортом необхідно відремонтувати існуючі та придбати **6** автомобілів на що потрібно розрахунково **1,5 млн. гривень**.

Надання якісного лікування неможливе без відповідного **обладнання**. Лікарні району забезпечені медичним обладнанням в середньому близько на **70%**, амбулаторії – на **60%** та ФАПі – на **80 відсотків**, з якого зношене обладнання складає близько **60, 80** та **77%** відповідно. Придбано та отримано обладнання у 2014-2016 роках тільки близько **30%** від заявленої потреби.

**по-черверте**, постійно зростають видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення. У досліджуваному періоді затверджені обсяги коштів на дану галузь становили **92, 86** та **92,3%** від розрахованої потреби. В процесі уточнення бюджету план асигнувань збільшився та фактичне виконання склало **98,9, 100** та **99,3%** уточненого плану на відповідний період. У досліджуваному періоді затверджені обсяги коштів становили **92, 86** та **92,3%** від розрахованої потреби.

Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення майже на **95%** складаються із видатків на виплату державних соціальних допомог, житлових субсидій, відшкодування пільг та інших виплат та компенсацій, кошти на які надходять за рахунок **субвенцій з державного бюджету**.

Найбільшу питому вагу в структурі видатків на соціальний захист протягом досліджуваного періоду займають видатки на виплату *державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям*, що у загальній структурі видатків складає **16,4%**. Видатки на виплату *одноразової допомоги при народженні дитини* склали по **13,9%**. Частка *допомог на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидій)* становить **11,7 відсотка**.

Фактичні видатки на *додаткові виплати населенню на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидій)* в 2016 році в порівнянні з 2014 роком **зросли більш ніж у сорок раз**, державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям – на **59,2%** та у 2016 році склали **49,7** та **71,3 млн. грн.** відповідно. Виплати *одноразової допомоги при народженні дитини*, збільшились на **10,2%** та за 2016 рік склала **49,7 млн. грн.**

Вижницьким територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) обслуговуються **4,9 тис.** одиноких непрацездатних громадян та інвалідів. У досліджуваному періоді видатки на потреби територіального центру зросли на **15,3 відсотка**. Затверджені асигнування відповідають розрахованій потребі. Фактичне виконання склало **83,7, 100,** та **100%** уточненого плану на відповідний період.

Враховуючи, що існуючий стан виконання місцевих бюджетів не дозволив вирішити ряд проблем, які стримують розвиток соціальної інфраструктури та негативно впливають на якість і повноту надання населенню району державних соціальних гарантій та інших соціальних послуг, аудиторською групою для дослідження обрано наступну проблему:

***Чи існують шляхи підвищення якості соціальних гарантій, які надаються населенню району, в тому числі через зміцнення ресурсної бази місцевих бюджетів Вижницького району та оптимізації їх видаткової частини?***

### Розділ III. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТУ

**ГІПОТЕЗА 1.** Ряд рішень органів місцевого самоврядування Вижницького району та недостатня робота їх структурних підрозділів перешкоджають залученню максимально можливих обсягів фінансових ресурсів до місцевих бюджетів.

Пунктом 7 статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що **майнові операції з об'єктами права комунальної власності, які здійснюються органами місцевого самоврядування, не повинні ослаблювати економічних основ місцевого самоврядування, зменшувати обсяг та погіршувати умови надання послуг населенню.** [7]

Аудиторами визначено основні причини втрат фінансових ресурсів та потенційні джерела наповнення бюджетів.

*По-перше, у сфері використання земельних ресурсів, а саме:*

Загальна площа земель Вижницького району складає більше **90,4 тис. га**, з яких 68,4 тис. га у державній власності, 21,4 тис. га – у приватній власності громадян. Із загальної кількості площі земель району сільськогосподарські угіддя займають 31,4 тис. га, ліси та лісовкриті площі 52,2 тис. га, землі водного фонду – 1,3 тис. га, природоохоронного значення – 7 тис. га, рекреаційні землі – 0,07 тис. га. [24]

Місцевими радами та Вижницькою РДА у досліджуваному періоді здійснено недостатньо заходів щодо збільшення надходжень від використання земельних ресурсів та існує ряд факторів, які перешкоджають отримувати додаткові надходження до бюджетів.

Аудитом встановлено можливість збільшення надходжень усунувши наступні чинники, а саме:

**1.1. Безоплатне використання земельних ділянок.**

**1.1.1. Використання земельних ділянок під приватними об'єктами нерухомості безоплатно та без правоустановлюючих документів.**

Згідно ст. 206 Земельного кодексу – використання землі в Україні є платним. Податковим кодексом України передбачено, що об'єктом плати за землю є земельна ділянка, яка перебуває у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, а платниками – власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі, в тому числі орендарі, тобто безпосередньо ті суб'єкти господарювання, яким земельні ділянки передані у власність або надані в користування, в тому числі на умовах оренди. [28,29]

Через не приділення вказаному питанню належної уваги з боку місцевих рад (по земельних ділянках, які знаходяться в межах населеного пункту) та відділу Держгеокадастру у Вижницькому районі (по земельних ділянках, які знаходяться за межами населеного пункту), користувачі

земельних ділянок мають можливість не сплачувати за їх використання. Деякі земельні ділянки використовуються без правоустановлюючих документів по декілька років. Внаслідок не врегулювання договорами відносин між місцевими радами району та орендарями (землекористувачами) земельних ділянок, місцеві бюджети втрачають вагомі надходження.

Наприклад, рішенням X сесії VI скликання Черногузівської сільської ради №17 від 22.07.2013 року погоджено місце розташування земельної ділянки площею **0,1651 га** за рахунок земель запасу сільської ради Дучук В.К. для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості (колишній свинарник колгоспу «Зоря») та надано дозвіл на розроблення проекту відведення на умовах оренди з правом викупу. Станом на 31.12.2016 року технічну документацію не виготовлено. Внаслідок використання вказаної земельної ділянки без правоустановлюючих документів місцевими бюджетами у досліджуваному періоді недоотримано розрахунково **12,8 тис. грн.** орендної плати (враховуючи середню ставку по сільській раді у розмірі 8%).

Цією ж сільською радою рішенням XII сесії VI скликання №12 від 05.12.2013 року погоджено місце розташування земельної ділянки площею **1,2 га** за рахунок земель запасу сільської ради Паламарюк Г.Д. для розміщення та експлуатації основних, підсобних і допоміжних будівель та споруд підприємств переробної, машинобудівної та іншої промисловості (склади колишнього льонопункту) та надано дозвіл на розроблення проекту відведення на умовах оренди з правом викупу. Станом на 31.12.2016 року вказаний проект не виготовлено та вказана земельна ділянка використовується безоплатно, через що місцевими бюджетами у досліджуваному періоді недоотримано розрахунково **92,8 тис. грн.** орендної плати.

Загалом по Черногузівській сільській раді 15 СПД-фізичні особи та громадяни, які володіють об'єктами нерухомості використовують безоплатно земельні ділянки загальною площею 2,8148 га, через що місцевим бюджетом у досліджуваному періоді недоотримано розрахунково **215,5 тис. грн.** орендної плати.

Аналогічно, внаслідок безоплатного використання земельних ділянок на території *Вашиківської* міської ради орієнтовною площею **2,08, 0,1, 0,42, та 0,3 га**, у досліджуваному періоді місцевими бюджетами недоотримано розрахунково близько **933,3 тис. гривень.** [15]

У зазначених вище громадян, які використовують земельні ділянки відсутні будь-які правовстановлюючі документи на них, тому вони не є суб'єктами сплати земельного податку.

В загальному, внаслідок використання суб'єктами господарювання земельних ділянок на території *с. Черногузи, м. Вашиківці* без правоустановлюючих документів за досліджуваний період місцевими



бюджетами недоотримано **215,5**, та **933,3 тис. грн.** орендної плати відповідно. (див. Додаток 1)

Аналогічно, втрачають місцеві бюджети надходження внаслідок використання земельних ділянок за межами населених пунктів.

Наприклад, в адміністративних межах *с.Карапчів* ще з 2010 року безоплатно використовуються **5** земельних ділянок загальною орієнтовною площею **0,435 га** для обслуговування будівель комерційного призначення. Угоди на оренду відділом Держгеокадастру у Вижницькому районі станом на 31.12.2016 року, не укладені та земельні ділянки використовуються безоплатно.

Розрахунково, тільки за досліджуваний період, внаслідок безоплатного використання вказаних земельних ділянок Карапчівським сільським бюджетом недоотримано **20,3 тис. грн.**

Так само, після проведення паювання майна, яке було у колективній власності сільськогосподарських підприємств і організацій, за результатами якого громадяни стали власниками майнових часток в адміністративних межах *м.Вашківці*, безоплатно використовуються **4** земельні ділянки загальною орієнтовною площею **8,54 га** для обслуговування будівель колишнього колгоспного двору. В загальному, внаслідок використання суб`єктами господарювання земельних ділянок без правовстановлюючих документів в адміністративних межах *м.Вашківці*, у досліджуваному періоді місцевим бюджетом м. Вашківці недоотримано розрахунково **2061,3 тис. грн.** орендної плати. (див. Додаток 1)

У 2014-2016 роках Вашківецькою міською радою приймалися рішення, якими зобов`язували землекористувачів, що використовують земельні ділянки, розташовані в межах та за межами населеного пункту з розташованими на них власними об`єктами нерухомого майна, у визначений рішеннями термін виготовити проекти землеустрою для їх затвердження з подальшим прийняттям рішення про передачу земель в користування або надання їх в оренду.

Однак, станом на 31.12.2016 року, користувачі земельних ділянок, які використовують їх без правовстановлюючих документів, проекти землеустрою не виготовили.

У зазначених вище громадян, які використовують земельні ділянки відсутні будь-які правовстановлюючі документи на них, тому вони не є суб`єктами сплати земельного податку.

*В загальному, за досліджуваний період через безоплатне та без правоустановлюючих документів використання земельних ресурсів на території Вижницького району місцевими бюджетами недоотримано **3230,4 тис. гривень.***

### **1.1.2. Безоплатне використання сільськогосподарськими підприємствами не переоформлених земельних часток «паїв» та земельних ділянок під розпроектованими дорогами на землях пайового фонду.**

Необхідно звернути увагу на використання земель, які після реформування колективних сільськогосподарських підприємств поділені на земельні частки „паї”.

За даними відділу Держгеокадастру у Вижницькому районі на території Вижницького району налічується **11,9 тис. одиниць** земельних часток „паїв” орієнтовно загальною площею більше **12,3 тис. га.** [24]

Відповідно до інформацій, наданих сільськими радами, не всі власники „паїв” з різних причин на даний час скористалися своїм правом. Станом на 31.12.2016 року кількість таких „паїв” складає близько **499 од.** орієнтовною площею **417,8 га.** З них: близько **166 од.** орієнтовною площею **187,2 га** - власники яких не брали участь у жеребкуванні; **152 од.** орієнтовною площею **125,78 га** - переоформляються спадкоємцями; **171 од.** орієнтовною площею **182 га** - власники яких померли та спадкоємці не прийняли спадщину з невідомих причин; **10 од.** орієнтовною площею **7,36 га** - сертифікати померлих громадян у яких, ймовірно, відсутні спадкоємці та з інших причин. [15]

Згідно ст.13 ЗУ „Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)” місцеві ради та місцеві РДА можуть надавати вказані ділянки в оренду та згідно з ст. 1277 Цивільного кодексу України, у разі відсутності спадкоємців або не прийняття ними спадщини, вона переходить у власність територіальної громади. Але місцеві ради не вживають необхідних заходів для визначення причин не переоформлення сертифікатів через що місцеві бюджети Вижницького району втрачають можливість отримання додаткових доходів. [30,31]

Так, за даними сільських рад, на території району сільськогосподарські підприємства розорюють «невитребувані паї» не укладаючи договори оренди та не сплачуючи за користування цими земельними ділянками.

Зокрема, у досліджуваному періоді ТОВ "Мрія Глибоччини" використовувало безоплатно не переоформлені «паї» в адміністративних межах *с.Іспас* орієнтовною площею **29,7 га.** Внаслідок безоплатного використання вказаних площ місцевими бюджетами за досліджуваний період розрахунково недоотримано **75,7 тис. грн.** орендної плати.

Крім того, у досліджуваному періоді ФГ Карапчів, ФГ Левада, ФОП Бойко використовувало безоплатно не переоформлені «паї» в адміністративних межах *с.Карапчів* орієнтовною площею **45,0 га.** Внаслідок безоплатного використання вказаних площ місцевими бюджетами за досліджуваний період розрахунково недоотримано **114,8 тис. грн.** орендної плати.

Також, місцеві бюджети втрачають надходження внаслідок безоплатного використання земельних ділянок під розпроекованими дорогами на землях пайового фонду, які не винесені в натурі та використовуються як рілля.

При розпаюванні земельних ділянок на окремі частки «паї» та виділенні їх в натурі для зручності обслуговування передбачена нарізка польових доріг. Оскільки сільськогосподарські підприємства орендують землі пайового фонду масивами, необхідності в нарізці таких доріг немає. Землі запроектовані під сільськогосподарськими дорогами фактично використовуються підприємствами як рілля, без сплати оренди чи земельного податку (цільове призначення із «ріллі» на «дороги» не мінялося).

Згідно інформації, наданої сільськими радами на території району сільськогосподарські підприємства орендують близько **6,5 тис. га** земель пайового фонду. Площа розпроекованих доріг, які використовуються як рілля, по сільських радах складає від **4,3 га** до **81,91 га**. Загальна площа доріг, які використовуються як рілля, складає орієнтовно **197,4 га**. [15]

Наприклад, на території *Іспаської* сільської ради згідно проекту організації території земельних часток „паїв” ТОВ "Мрія Глибоччини" використовує землі запроектовані під сільськогосподарськими дорогами орієнтовно загальною площею **21 га**. На території *Банилівської* сільської ради СФГ «Джерело» - **70 га.**, *Лукавецької* - ТОВ «Бука» використовує близько **40 га** таких площ.

Всього, у досліджуваному періоді через безоплатне використання земельних ділянок запроектованих під сільськогосподарськими дорогами та які фактично використовуються підприємствами як рілля, місцевими бюджетами розрахунково недоотримано **503,5 тис. грн.** орендної плати. (див. Додаток 2).

*Отже, внаслідок безоплатного використання сільгоспвиробниками різних форм власності не переоформлених «паїв» та земельних ділянок запроектованих під сільськогосподарськими дорогами, які фактично використовуються підприємствами як рілля, за досліджуваний період місцевими бюджетами розрахунково недоотримано 190,5 та 503,5 тис. грн. відповідно.*

**По-друге, в частині залучення додаткових ресурсів до місцевих бюджетів.**

На виконання Закону України від 17.02.2011р. № 3038 «Про регулювання містобудівної діяльності» місцеві ради розробляють та затверджують відповідні Положення, що регулюють порядок реалізації прав у сфері пайової участі (внеску) забудовника, у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів. [32]

Пунктом 2 статті 40 закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачено, що замовник, який має намір щодо забудови земельної ділянки у відповідному населеному пункті, зобов'язаний взяти участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту. [32]

Не всі місцеві ради Вижницького району **використовують** в повній мірі свої повноваження, визначені Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та ін. законами. Так, не зважаючи, що Закон «Про регулювання містобудівної діяльності» набрав чинності ще в 2011 році, Багнянська та Коритнянська сільські ради Вижницького району й досі не розробили Положення про пайову участь (внесок) замовника у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів. [15,32]

Необхідно відмітити, що соціальна інфраструктура населених пунктів Вижницького району потребує значних капіталовкладень. Надходження коштів від пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту дадуть можливість частково вирішити нагальні потреби місцевих громад.

Пунктом 6 статті 40 закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, що граничний розмір пайової участі у розвитку інфраструктури населеного пункту не може перевищувати:

- 1) **10%** загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта – для нежитлових будівель та споруд;
- 2) **4%** загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта – для житлових будинків. [32]

Величина пайової участі у розвиток інфраструктури конкретного населеного пункту відповідно до п. 5 ст. 40 закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначається у договорі, укладеному з органом місцевого самоврядування (відповідно до **встановленого органом місцевого самоврядування розміру пайової участі у розвитку інфраструктури**). Тобто, **розмір пайової участі у розвиток інфраструктури конкретного населеного пункту повинні затвердити місцеві ради** відповідними рішеннями.

Проте, усіма місцевими радами Вижницького району **не визначено розмір** пайової участі у розвиток інфраструктури населеного пункту, тільки в Положеннях зазначено, що розмір не може перевищувати 10 та 4% по відповідних об'єктах та в Примірних договорах про пайову участь у розвитку інфраструктури населених пунктів, затверджених рішеннями сільських рад, визначено, що розмір пайового внеску становить **10 та 4%** по відповідних об'єктах. [15]

Протягом 2014–2016 років в більшості випадків укладались угоди про участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної

інфраструктури населеного пункту. Розміри пайових внесків встановлювались на рівні **1-8 %** від кошторисної вартості. [15]

Аудиторською групою проведено розрахунок недоотриманих внесків забудовників до цільових фондів місцевих бюджетів (за даними офіційного сайту Державної архітектурно-будівельної інспекції України та місцевих рад). Оскільки, місцевими радами не визначено розмір внесків, для розрахунку взято середній розмір ставок затверджених по місцевих радах, який розрахунково становить **5%** загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта для нежитлових будівель та споруд. [15]

Проведеними розрахунками встановлено, що у досліджуваному періоді місцевими бюджетами недоотримано **72,5** тис. грн. надходжень, зокрема:

- внаслідок *затягування Багнянською та Коритнянською радами із прийняттям відповідних рішень про затвердження Положень* у досліджуваному періоді розрахунково втрачено **14,4** тис. грн. (у 2014 році до місцевих бюджетів не надійшло **13,1** тис. грн. та у 2015 році – **1,3** тис. грн.). (див. Додаток 3)

- внаслідок *не оформлення договірних відносин* із забудовниками, які вводили об'єкти в експлуатацію *після затвердження відповідного Положення місцевими бюджетами Вижницького району* у досліджуваному періоді розрахунково недоотримано **60,8** тис. гривень. (див. Додаток 3)

Наприклад, рішенням XI сесії Лукавецької сільської ради VI скликання затверджено Положення про порядок участі замовників у розвитку інфраструктури сільської ради. Розмір пайової участі визначено у розмірі до 10 відсотків загальної кошторисної вартості будівництва об'єкта – для нежитлових будівель та споруд. Проте, у 2014 році на території с. Лукавці відбулась реконструкція магазину з добудовою за адресою, вул. Героїв Майдану, 194/1/1. Кошторисна вартість реконструкції, згідно поданої декларації про готовність об'єкту до експлуатації слала 700 тис. грн. Угода про участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури Лукавецькою сільською радою не укладалась, внаслідок чого сільським бюджетом недоотримано **35 тис. гривень**.

Аналогічно, при затверджених Положеннях не укладені угоди по наступних об'єктах, які здані в експлуатацію:

- реконструкція існуючої будівлі кафе-бару з прибудовою банкетного залу, перукарні, аптеки (Карапчівська сільська рада). Розмір пайової участі розрахунково склав 6,0 тис. грн.;

- будівництво магазину (Замостянська сільська рада). Розмір пайової участі розрахунково склав 2,5 тис. грн.;

- реконструкція частини власної квартири під магазин (Вижницька міська рада). Розмір пайової участі розрахунково склав 1,0 тис. грн.;

- реконструкція складу під магазин та офісні приміщення (Вижницька міська рада). Розмір пайової участі розрахунково склав 11,0 тис. грн.;

- реконструкція магазину-бару, сауни та допоміжних приміщень (Банилівська сільська рада). Розмір пайової участі розрахунково склав 2,8 тис. грн.;

- будівництво торгового павільйону (Черешенська сільська рада). Розмір пайової участі розрахунково склав 2,5 тис. гривень.

*Отже, внаслідок затягування місцевими радами із прийняттям відповідних рішень про затвердження Положень про пайову участь (внесок) замовника у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів у досліджуваному періоді місцевими бюджетами розрахунково втрачено 14,4 тис. гривень.*

*Через не оформлення договірних відносин із забудовниками, які ввели об'єкти в експлуатацію після затвердження відповідних Положень місцевими бюджетами у 2014-2016 роках розрахунково недоотримано 60,8 тис. гривень.*

## **2. Недостатній рівень співпраці між органами Міністерства Внутрішніх справ та податковими органами.**

Ще однією причиною ймовірних втрат доходів місцевими бюджетами є несвоєчасне надання органами Міністерства Внутрішніх справ податковим органам даних, необхідних для розрахунку транспортного податку, за місцем реєстрації об'єкта оподаткування станом на перше число відповідного місяця.

Відповідно до ст. 267 Податкового Кодексу України органи внутрішніх справ з 1 квітня 2015 року зобов'язані щомісячно, у 10-денний строк після закінчення календарного місяця подавати контролюючим органам відомості, необхідні для розрахунку транспортного податку, за місцем реєстрації об'єкта оподаткування станом на перше число відповідного місяця. [27]

Для визначення повноти та своєчасності нарахування транспортного податку, аудиторською групою отримано інформацію від Регіонального сервісного центру МВС України в Чернівецькій області щодо реєстрації легкових автомобілів, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) станом на 1 січня 2017 року власники яких зареєстровані у Вижницькому районі. [31]

Опрацюванням отриманої інформації встановлено транспортні засоби, які згідно ст. 267 Податкового кодексу України, ймовірно є об'єктом оподаткування транспортним податком.

Для підтвердження чи спростування даного факту, направлено запит до Головного управління Державної фіскальної служби в Чернівецькій області.

У своїй відповіді Головним управлінням Державної фіскальної служби в Чернівецькій області повідомлено, що легковий автомобіль LEXUS LX 570,

державний номер СЕ0887АТ, 2011 року випуску, зареєстрований 06.11.2014 року у с. Вали Вижницького району підлягав оподаткуванню транспортним податком у 2015 році, однак податок не нараховувався та відповідно не сплачений у зв'язку із не наданням органами Міністерства Внутрішніх справ податковим органам даних, необхідних для розрахунку транспортного податку, за місцем реєстрації об'єкта оподаткування.

Крім того, ГУ ДФС в Чернівецькій області зазначило, що вимоги ст. 267 Податкового кодексу України в частині щомісячного інформування контролюючих органів, органами внутрішніх справ не виконуються. Контролюючі органи змушені самостійно звертатись до Регіональних сервісних центрів за отриманням такої інформації. [32]

Зазначене свідчить про відсутність належного контролю з боку податкових органів щодо повноти нарахування та сплати транспортного податку.

Враховуючи зазначене, місцевим бюджетом у 2015 році недоотримано **25,0 тис. грн.** транспортного податку.

## **ГПОТЕЗА 2. Приділення недостатньої уваги оптимізації видаткової частини бюджету, призвело до неефективних витрат**

Середнє число днів роботи ліжка КУ «Вижницька центральна районна лікарня» у досліджуваному періоді становило **349,96 днів**, середнє число днів перебування хворого на ліжку склало 9,7 дня. Ліжковий фонд Вижницької ЦРЛ у 2014-2016 роках - 240 ліжок. [20,21]

Розпорядженням Чернівецької обласної державної адміністрації від 04.07.2016 року № 437-р «Про приведення ліжкового фонду стаціонарів, підпорядкованих комунальних закладів охорони здоров'я у відповідність до затверджених нормативів» визначено граничну кількість стаціонарних лікарняних ліжок по Вижницькому району (Вижницька ЦРЛ), яка станом на 01.10.2016 року мала б становити 167.

Крім того, розпорядженням Вижницької районної державної адміністрації від 16.09.2016 року № 261 «Про приведення ліжкового фонду стаціонару «Вижницька центральна районна лікарня» у відповідність до затверджених нормативів», зобов'язано Вижницьку ЦРЛ до 01.10.2016 року привести ліжковий фонд установи у відповідність до граничної кількості стаціонарних ліжок у кількості 167 ліжок та подати до відділу охорони здоров'я РДА зміни до штатного розпису.

На виконання розпоряджень ОДА та РДА, Вижницькою ЦРЛ надано пропозиції Голові Вижницької РДА по оптимізації 73 ліжок, в результаті якої скороченню підлягали 54 посади медичних працівників. Місячна сума економії фонду заробітної плати в разі скорочення 73 ліжок склала б 128,5 тис. гривень.

Проте, фактична кількість ліжок не зменшилась та станом на 01.01.2017 року складала 240.

Враховуючи норматив, визначений постановою Кабінету Міністрів України від 28.06.1997 року № 640, гранична кількість стаціонарних ліжок по Вижницькій ЦРЛ у 2014-2016 роках мала складати 220 (39,5 ліжок x 55700 (населення району)/10000).

Станом на 01.01.2014 року, 01.01.2015 року, 01.01.2016 року, 01.01.2017 року потужність ліжкового фонду по Вижницькому району (Вижницька ЦРЛ) складала 240 ліжок, тобто на 20 більше від граничної кількості.

В разі дотримання Вижницькою ЦРЛ нормативу ліжкового фонду, скороченню підлягали 15 посад медичних працівників, що розрахунково дало б змогу зменшити видатки на заробітну плату в сумі 707,0 тис. грн. (розраховано із розміру мінімальної заробітної плати у відповідних роках).

Проведеним аналізом статистичної звітності завантаженості ліжкового фонду Вижницької ЦРЛ м. Вашківці встановлено наступне.

У досліджуваному періоді число ліжок в межах кошторису складало 75. Кількість проведених усіма хворими ліжко-днів складало 22668 у 2014 році, 22065 у 2015 році та 19884 у 2016 році. [20]

Тобто, завантаженість ліжкового фонду по Вижницькій ЦРЛ м. Вашківці у досліджуваному періоді складала 80, 75 та 60% відповідно.

Відповідно до наказу Департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА від 07.03.2017 року № 132, працівниками Департаменту проведено перевірку Вижницької ЦРЛ м.Вашківці на предмет дотримання законодавства України у сфері охорони здоров'я, протипожежної безпеки та дотримання трудової дисципліни.

Перевірку проведено у приймальному, терапевтичному, хірургічному, педіатричному та гінекологічному відділеннях, в яких виявлені порушення законодавства України у сфері охорони здоров'я.

Наприклад, згідно даних на пожежну службу у інфекційному відділенні мало перебувати 11 хворих, в т.ч. 3 дітей, в наявності 4 історії хвороб на дорослих хворих. На момент перевірки дітей у відділенні не було і документація відсутня.

У хірургічному відділенні у відділенні мало перебувати 5 хворих, наявних 4. Зі всіма історіями хвороб можливості ознайомитися не було, так як деякі були закриті в кабінеті лікуючого лікаря.

Вцілому, в усіх відділеннях призначене лікування не відповідає протоколам надання медичної допомоги, історії хвороб, крім неврологічного відділення, заповнюються з порушеннями. Пацієнти, які рахуються на цілодобовому перебуванні можуть проходити лікування в умовах денного стаціонару. [20]



За інформацією завідуючого хірургічним відділенням Вижницької ЦРЛ, об'єм проведених операцій у Вашківцевському відділенні дуже низький. В основному всі операції проводяться на шкірі та клітковині. Кількість герніотомій щорічно зменшується (із 13 у 2014 році до 3 у 2016 році).

Аналіз медичних карт стаціонарних хворих хірургічного відділення засвідчив, що окремих хворих лікують не за профілем ліжок (хронічний панкреатит).

Отже, враховуючи не повну завантаженість ліжкового фонду, та те що вона з року в рік зменшується, існує можливість оптимізувати видатки по Вижницькій ЦРЛ.

В разі дотримання Вижницькою ЦРЛ нормативів лікарняних ліжок у 2014-2016 роках, витрати бюджетних коштів за період з 01.01.2014 року по 31.12.2016 року були б меншими на **707,0 тис. гривень**.

### **ГІПОТЕЗА 3. Недостатній рівень внутрішнього фінансового контролю з боку розпорядників бюджетних коштів не забезпечує цільове та ефективне їх використання.**

За ефективним використанням фінансових й матеріальних ресурсів, формуванням бюджетних зобов'язань, ухваленням управлінських рішень та виконанням функцій відповідно до нормативно-правових, адміністративних, розпорядчих та інших актів і відомчих документів, здійснюють органи місцевого самоврядування. Втім вони приділяють не достатньо уваги дотриманню чинного законодавства та контролю, що призводить до втрат фінансових і матеріальних ресурсів та нецільового їх використання.

Під час проведення контрольних заходів в установах Вижницького району, у досліджуваному періоді, виявлено недоотримання фінансових ресурсів на суму **1500,8 тис. грн.**, незаконних, нецільових витрат та нестач на суму **1565,3 тис. грн.**, крім того виявлено порушень на суму **305,94 тис. грн.**, що не призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів.

Також, виявлено інших порушень фінансової дисципліни, на загальну суму **340,1 тис. гривень**. [33]

Із загальної кількості порушень, виявлених в установах району (не враховуючи недостачу, лишки, завищення вартості, ліквідацію (знищення, розбирання) матеріальних цінностей, основних засобів та нематеріальних активів, незавершене будівництво) найвагомішим є порушення при здійсненні зайвих виплат внаслідок завищення обсягу чи вартості виконаних ремонтно-будівельних робіт, частка яких в загальній кількості складає **59,9** відсотка. Також, **12,3 %** складають порушення щодо здійснення закупівлі товарів, робіт та послуг без проведення процедури, по **5,3** та **5,2 %** - завищення, не відображення та відображення в занижених обсягах дебіторської заборгованості та виплати компенсацій, допомог, пільг і

субсидій у завищених, розмірах внаслідок недостовірності поданих для їх розрахунку даних та надання необґрунтованих пільг з оплати (звільнення від сплати) наданих послуг (навчання тощо) всупереч законодавства, витрати на які в подальшому відшкодовуються за рахунок бюджетних коштів, по **4,5** та **4,3 %** - зайві виплати (недоврахування) та проведення інших витрат по оплаті праці внаслідок недотримання вимог законодавства по заробітній платі та по внесках до державних цільових фондів та проведення зайвих виплат внаслідок завищення обсягу чи вартості виконаних робіт, наданих послуг, по **3,8** та **2 %** - передачі природних ресурсів у користування (в оренду) за заниженими ставками або у безоплатне користування та не нарахування і неперерахування коштів по відшкодуванню втрат с/г та л/г призначення та не нарахування і перерахування до місцевих бюджетів плати від надання у користування природних ресурсів згідно укладених договорів при умовах не включення цих надходжень до доходної частини бюджету та не нарахування і неперерахування (недоврахування і неповне перерахування) інших надходжень до спеціального фонду бюджету (крім спецфонду кошторису бюджетних установ). Питома вага інших фінансових порушень складає **2,5 %**, частка кожного з яких не перевищує 1 відсотка. [33]

Вище зазначене підтверджує недостатню організацію внутрішнього фінансового контролю в районі. Зокрема, ревізією Вашківецької міської ради встановлено незаконних витрат на суму **146,6 тис. гривень**.

Зважаючи на недостатнє фінансування соціальних галузей, відповідно до розрахованої потреби, кошти, які незаконно витрачені не за цільовим призначенням, можна було спрямувати наприклад, на покращення матеріально-технічного забезпечення освітніх закладів району.

**Вижницькою об'єднаною Державною податковою інспекцією ГУ ДФС в Чернівецькій області** протягом досліджуваного періоду, проведено **226** документальних перевірок, за результатами яких донараховано податкових зобов'язань на загальну суму **1179,5 тис. грн.** та нараховано штрафів і пені - на **704,1 тис. гривень**. [34]

Також, у 2-х суб'єктів господарювання, зменшено за результатами перевірок від'ємне значення об'єкту оподаткування податком на прибуток в сумі **66,5 тис. гривень**.

Одночасно, протягом досліджуваного періоду, **Фінансовим управлінням Вижницької РДА** було проведено 50 перевірок місцевих бюджетів та діяльності комунальних і бюджетних установ, за результатами яких виявлено порушень на суму **4,4 млн. гривень**. [37]

В основному порушення стосувалися недотримання правильності планування коштів на оплату праці, інакше кажучи окремими розпорядниками бюджетних коштів не дотримано вимог п. 4 ст. 77 Бюджетного кодексу України. [3]

*Наведене вище свідчить про недостатній рівень фінансово-бюджетної дисципліни в районі та внутрішнього фінансового контролю з боку розпорядників бюджетних коштів, що підтверджують виявлені контролюючими органами випадки порушень фінансової дисципліни, сума яких склала більше **8,1 млн. гривень**.*

## ВИСНОВКИ

Законодавством України визначено, що при формуванні та виконанні відповідних місцевих бюджетів фінансування видатків, які забезпечують надання державних соціальних гарантій та соціальних послуг, має бути пріоритетним.

У **2014-2016 роках по доходах загального фонду** планувалось з урахуванням змін та уточнень залучити коштів у сумі **283337,4 тис. грн., 348961,0 тис. грн. та 452891,5 тис. грн.** відповідно. Фактичне виконання склало **282484,1 тис. грн., 353625,1 тис. грн. та 462931,6 тис. грн.,** що становить **99,7%, 101,3% та 102,2%** уточненого плану на відповідний період.

По **спеціальному фонду** планувалось з урахуванням змін та уточнень залучити **11619,1 тис. грн., 6807,8 тис. грн. та 8539,8 тис. гривень.** Фактично забезпечено надходження у сумі **12896,4 тис. грн., 8622,5 тис. грн. та 13224,9 тис. грн.** що відповідає **110,9%, 126,6% та 154,9%** уточненого на відповідний період.

Оцінка стану виконання місцевих бюджетів засвідчила, що бюджет району у досліджуваному періоді був дотаційним, а відтак і залежними від державного бюджету. За досліджуваний період частка власних і закріплених доходів у загальній структурі доходів **загального фонду** збільшилась на **5,6%** і складає **15,0%** загальної суми затверджених доходів загального фонду. що на рівні середніх показників по районах в області. Всього до загального фонду місцевих бюджетів у досліджуваному періоді надійшло **931,7 млн. грн.** трансфертів, в тому числі у 2014 – **256,0 млн. грн., 2015– 310,7 млн. грн.** та у 2016 році – **365,0 млн. гривень.**

Так, протягом 2014-2016 років до загального фонду бюджетів усіх рівнів мобілізовано **60,4 млн. грн., 120,8 млн. грн. та 141,3 млн. грн.** податків і зборів, що відповідно у **4,4, 2,6 та 2,7 рази менше** ніж загальний обсяг проведених видатків за рахунок загального фонду бюджету Вижницького району у відповідному періоді. До спеціального фонду бюджетів усіх рівнів надійшло відповідно **15,6, 13,0 та 12,8 млн. грн.,** що у 2014 році в **2,2 рази більше,** 2015 році – **2,3 рази більше,** а за 2016 рік було **2,2 рази менше** загального обсягу проведених видатків за рахунок спеціального фонду бюджету.

Однак, збільшення обсягів видатків у 2014-2016 роках на фінансування основних бюджетних галузей не дозволило органам місцевого самоврядування в повній мірі вирішити проблеми, що накопичились останнім часом в районі, а відтак його мешканці втратили можливість **отримання якісних та в повному обсязі державних соціальних гарантій та соціальних послуг:**

У «Сфері освіти».

На **освітню галузь** за 2014-2016 роки із загального фонду місцевих бюджетів виділено коштів у сумі **314,6 млн. гривень**. Видатки на утримання установ освіти щорічно зростають. Втім, зростання видатків не забезпечує розраховану потребу в бюджетних коштах. Так, у досліджуваному періоді обсяги коштів затверджені місцевими радами становили **78,5, 72,3 та 70,1%** від розрахованої потреби, а фактичне виконання у 2014-2016 роках склало всього **92,5, 95,2 та 96,0%** від потреби на відповідний період. Загалом у 2014 - 2016 роках видатки на освіту в середньому профінансовано на **94,6%** уточнених призначень. Протягом 2014-2016 років заклади освіти недоотримали асигнувань (відповідно до уточненого плану) на **3,8 млн. гривень**.

В середньому протягом 2014-2016 років по району навчальні заклади були наповнені на **61,7 відсотків**. Окремі загальноосвітні навчальні заклади використовувались на **119,2% потужності**, а деякі – на **26,7-42,7 відсотка**.

Середня наповнюваність класів, в цілому по району протягом досліджуваного періоду залишалась майже незмінною. Зокрема, середня наповнюваність класів у 2014/2015 та 2015/2016 навчальних роках становила **17,4 та 17,6 учня** на один клас.

Спостерігається щорічне зростання видатків на утримання загальноосвітніх закладів району. При цьому, вартість утримання одного учня в класах з низькою наповнюваністю в кілька разів більша від вартості утримання учнів у школах з високою наповнюваністю.

У досліджуваному періоді охоплення дітей дошкільного віку дошкільною освітою в середньому становило **87 %**, що на **3 % менше** середньообласного показника. Контингент дітей у дошкільних закладах в 2015 році в порівнянні з 2014 роком зріс на **0,8 % (19 дітей)**, протягом 2016 року порівняно з попереднім періодом збільшився на **4 % (90 дітей)**. При цьому, окремі установи були переповнені, а в деяких навпаки були вільні місця для дошкільнят.

У **2016 році** в дошкільних навчальних закладах на одну дитину витрачалося коштів в середньому на **14 %** більше ніж у 2010 році. Проте, видатки на 1 групу були меншими на **7,9%** та на одного вихованця – на **10 %**, ніж наприклад по Заставнівському району. В середньому найбільші витрати на утримання одного учня спостерігаються в сільській місцевості а на утримання одного вихованця - по ДНЗ в селищі.

В дошкільних закладах району середня вартість харчування однієї дитини зросла у 2016 році порівняно з 2010 роком на **18 %** та становила **17,0 грн.**, в порівнянні із Заставнівським, Сторожинецьким та Сокирянським районами області, середня вартість харчування однієї дитини по Вижницькому району за 2016 рік була меншою на **24, 5 та 3 %** відповідно.

Існуючі фінансові можливості відділу освіти Вижницької РДА дозволяють проводити в основному, поточні видатки з утримання закладів освіти. На капітальні видатки кошти майже не виділялись, не зважаючи на те, що матеріально технічна база майже половини закладів знаходиться в задовільному стані. Не всі заклади забезпечені водопостачанням та водовідведенням, каналізаційними мережами. Існує потреба додаткових комп'ютерних класів. Загальна потреба в коштах на поліпшення стану приміщень в грошовому виразі становить **1897 тис. гривень**.

Також, мережею інтернет, комп'ютерними програмними засобами навчання та мультимедійними проекторами забезпечено всі навчальні заклади району. Із загальної кількості комп'ютерної техніки **77,7 %** застарілої (використовується понад 5 років), та **13,0 %** - несправної.

Для того, щоб облаштувати вище зазначені комп'ютерні класи та оновити комп'ютерну техніку потрібно закупити **50 комп'ютерів**, що в грошовому виразі становить близько **650 тис. грн.**, а для закупівлі мультимедійних проекторів – **60 тис. гривень**.

Для повного забезпечення підвезення учнів до навчальних закладів необхідно придбати **3 шкільних автобуса** (орієнтовна вартість **5,1 млн. грн.**)

Що стосується дошкільних установ, **8 ДНЗ** розташовані в непристосованих приміщеннях, **7 ДНЗ** знаходяться в задовільному стані, іншими словами потребують покращення матеріально технічного забезпечення, за даними місцевих рад в загальному для цього потрібні кошти в розмірі **1925,8 тис. гривень**.

У «Сфері охорони здоров'я».

Укомплектованість лікарями та середнім медперсоналом становить **96,1%** та **99,3%** відповідно (на рівні середнього показника серед районів області).

Число відвідувань на одного мешканця в лікувальних закладах (враховуючи відвідування в поліклініку, вдома, до стоматологів) за досліджуваний період **зменшилось на 1,2%** та за 2016 рік склало **8,4** на одного мешканця, що пов'язане з тим, що частина хворих звертається за наданням медичних послуг до обласних медичних закладів. Фактична вартість **1 відвідування** в загальному по амбулаторно-поліклінічних закладах району зросла на **9,8%** і за 2016 рік склала **0,45 грн.** на одне відвідування, що є одним із найнижчих серед районів області. Найбільш перевантажені відділення отоларингології для дорослих, неврології для дорослих, терапії та травматології для дорослих. Лікарня на летальність складає **0,43%**, та п'яте місце серед районів області.

За 2016 рік **поширеність** хвороб дорослого населення склала **184,7 тис. випадків** на 100 тис. населення. **Захворюваність** хвороб дорослого населення складає **40,4 тис.** випадків на 100 тис. населення.

Серед хвороб дорослого населення в районі **найбільший рівень захворювання** на хвороби *органів дихання, системи кровообігу, системи травлення та кістково-м'язевої системи* кількість випадків яких на **100 тис. населення** за 2016 рік склала **13,5 тис.випадків (33%** від загальної кількості хворих), **3,7 тис.(9%), 1,3 тис.(3,3%)** та **1,0 тис. (2,5%)** по відповідних захворюваннях.

За досліджуваний період значно **збільшилась захворюваність** на *стенокардію*, кількість випадків яких на 100 тис. населення в 2016 році в порівнянні з 2015 роком **зросла** втричі, вдвічі зросла захворюваність на ішемічну хворобу серця, *хвороби кровообігу* – ріст склав 76%, *хвороби сечостатевої системи* – ріст склав 23%, хвороби ока – ріст склав 37%. Також, на 30% зросла захворюваність на *туберкульоз*, що пояснюється виявленням значної кількості хворих на туберкульоз в результаті проведення у 2016 році масового флюорографічного обстеження населення Вижницького району. Близько на 18% **збільшилась захворюваність** на *цереброваскулярні хвороби, гострий інфаркт міокарда, інсульти, виразкову хворобу шлунка та 12-ти палої кишки*.

Необхідно відмітити, що по Вижницькому району в порівнянні з іншими районами області одним із **найбільших** показників розповсюдженості та захворюваності на 100 тис. населення на *гострі порушення мозкового кровообігу*, захворюваність на які у 2016 році більші на 12% від середнього показника по районах області і становить 185,2 проти 165,1. Також, **найбільший** показник поширеності та захворюваності на *хвороби органів дихання*, поширеність яких на **15%** вища, ніж середній показник по інших районах області та становить у 2016 році 13461,3 випадків на 100 тис.населення, показник поширеності та захворюваності на *хронічний бронхіт* у 2016 році склав 187,6 випадків на 100тис.населення, що на 26% вище середнього показника по районах області. Значно вищою є захворюваність на *ревматоїдний артрит* у порівнянні із іншими районами області і становить 16,6 випадків проти 9,7 випадків у середньому та *всі форми активного туберкульозу* (більше на **33%**). *Смертність від усіх форм туберкульозу та однорічна летальність від злоякісних пухлин* одна з **найвищих в області**, яка становить 7,2 випадки на 100 тис.населення проти 5,4 випадків по районах області.

**Захворюваність дітей** в 2016 році в порівнянні з 2015 роком **збільшилась** на **11,8%** і склала **6926,3** випадки на 1 тис. дітей. Найбільший ріст за досліджуваний період спостерігається по *травмах та нещасних випадках*, кількість випадків яких на 1 тис. дітей в 2016 році в порівнянні з 2015 роком зросла на **96%**. Значне зростання захворюваності спостерігається по *вроджених аномаліях*, де ріст захворюваності склав у 2016 році **74%**. Також, **збільшилась** кількість *хвороб вуха* (на **10,7** випадків, тобто на **17,5%**), *хвороб крові* (на **24,3** випадки, тобто на **14%**). На **9%** зросли *хвороби органів дихання* та на **4,7%** - хвороби ендокринної системи.

В загальному по району рівень смертності у 2016 році залишився на рівні 2014 року та рівень народжуваності зменшився на **8,1 відсотка**.

Недостатня увага приділяється виявленню хвороб на ранніх стадіях. Так, в районі **низька** діяльність відділень (кабінетів) функціональної діагностики, яка складає всього **2,64** обстеження на 100 відвідувань (включаючи хворих вдома), в той час, коли середній показник обстежень по районах області складає **3,29 обстежень**. При високій захворюваності на туберкульоз число профілактичних флюорографій на 1000 дорослого населення на **3,2%** нижче середнього по районах області, зокрема на 1000 підліткового населення **менше майже вдвічі**.

В свою чергу, на забезпечення населення медикаментами та перев'язувальними матеріалами, продуктами харчування, протягом досліджуваного періоду було спрямовано з місцевих бюджетів всього близько **4,8%** та **1,3%** відповідно загального обсягу фінансування.

Для покращення медичного обслуговування населення району та забезпечення належного рівня стаціонарного лікування окремі приміщення медичних закладів потребують проведення ремонтних робіт розрахунково у сумі **2,1 млн. гривень**.

Недостатньо забезпечені заклади району санітарним транспортом. Так, при потребі **32** в наявності є **19** автомобілів. Крім того, в **47%** транспорту термін експлуатації складає більше 10-ти років. Для повного забезпечення лікувальних закладів району санітарним транспортом необхідно відремонтувати існуючі та придбати **6** автомобілів на що потрібно розрахунково **1,5 млн. гривень**.

Надання якісного лікування неможливе без відповідного **обладнання**. Лікарні району забезпечені медичним обладнанням в середньому близько на **70%**, амбулаторії – на **60%** та ФАПі – на **80 відсотків**, з якого зношене обладнання складає близько **60, 80** та **77%** відповідно. Придбано та отримано обладнання у 2014-2016 роках тільки близько **30%** від заявленої потреби.

#### У «Сфері соціального захисту».

Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення майже на **95%** складаються із видатків на виплату державних соціальних допомог, житлових субсидій, відшкодування пільг та інших виплат та компенсацій, кошти на які надходять за рахунок **субвенцій з державного бюджету**.

Найбільшу питому вагу в структурі видатків на соціальний захист протягом досліджуваного періоду займають видатки на виплату *державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям*, що у загальній структурі видатків складає **16,4%**. Видатки на виплату *одноразової допомоги при народженні дитини* склали по **13,9%**. Частка *допомог на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидії)* становить **11,7 відсотка**.



Фактичні видатки на *додаткові виплати населенню на покриття витрат на оплату житлово-комунальних послуг (субсидій)* в 2016 році в порівнянні з 2014 роком **зросли більш ніж у сорок раз**, державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям – на **59,2%** та у 2016 році склали **49,7 та 71,3 млн. грн.** відповідно. Виплати *одноразової допомоги при народженні дитини*, збільшились на **10,2%** та за 2016 рік склала **49,7 млн. грн.**

Вижницьким територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) обслуговуються **4,9 тис.** одиноких непрацевдатних громадян та інвалідів. У досліджуваному періоді видатки на потреби територіального центру зросли на **15,3** відсотка. Затверджені асигнування відповідають розрахованій потребі. Фактичне виконання склало **83,7, 100, та 100%** уточненого плану на відповідний період.

Як показали результати аудиту, одними із шляхів підвищення рівня забезпечення територіальної громади Вишницького району якісними та відповідного рівня державними соціальними гарантіями та соціальними послугами є:

**По-перше, забезпечення ефективного використання всіх джерел надходжень.**

### **1. Земельні ресурси.**

#### **1.1. Безоплатне використання земельних ділянок.**

**1.1.1** В ході аудиту встановлено використання земельних ділянок під приватними об'єктами нерухомості безоплатно та без правоустановлюючих документів.

Через не приділення вказаному питанню належної уваги з боку місцевих рад та адміністрації, користувачі земельних ділянок мають можливість не сплачуючи за їх використання використовувати земельні ділянки безоплатно без правоустановлюючих документів по декілька років, через що місцеві бюджети втрачають вагомий надходження.

В загальному, за досліджуваний період, внаслідок не оформлення договірних відносин місцевими радами та відділом Держгеокадастру у Вишницькому районі на земельні ділянки які використовуються безоплатно та без правоустановлюючих документів місцевими бюджетами недоотримано **3230,4 тис. гривень.**

**1.1.2.** На території району сільськогосподарські підприємства розорюють близько **74,7 га** «невитребуваних паїв» не укладаючи договори оренди та не сплачуючи за користування цими земельними ділянками, внаслідок чого місцевими бюджетами у досліджуваному періоді розрахунково недоотримано **190,5 тис. грн.** орендної плати.

Також, місцеві бюджети втрачають надходження внаслідок безоплатного використання сільськогосподарськими підприємствами земель під розпроектованими дорогами на землях пайового фонду, які не винесені в

натурі та використовуються як рілля. Оскільки сільськогосподарські підприємства орендують землі пайового фонду масивами, необхідності в нарізці таких доріг немає. Землі запроектовані під сільськогосподарськими дорогами фактично використовуються підприємствами як рілля, без сплати оренди чи земельного податку (цільове призначення із «ріллі» на «дороги» не мінялося).

Всього, у досліджуваному періоді через безоплатне використання земельних ділянок запроектованих під сільськогосподарськими дорогами та які фактично використовуються підприємствами як рілля, місцевими бюджетами розрахунково недоотримано **503,5 тис. грн.** орендної плати.

**1.1.3.** В ході аудиту проаналізовано укладання угод про участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту.

Не всі місцеві ради Вижницького району **використовують** в повній мірі свої повноваження, визначені Конституцією України, Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» та ін. законами. Так, не зважаючи, що Закон «Про регулювання містобудівної діяльності» набрав чинності ще в 2011 році, Багнянська та Коритнянська сільські ради Вижницького району й досі не розробили Положення про пайову участь (внесок) замовника у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів, внаслідок чого у досліджуваному періоді розрахунково втрачено **14,4 тис. гривень**.

Також, внаслідок **не оформлення договірних відносин** із забудовниками, які вводили об'єкти в експлуатацію **після затвердження відповідного Положення** місцевими бюджетами Вижницького району у досліджуваному періоді розрахунково недоотримано **60,8 тис. гривень**.

**1.2.** Ще однією причиною ймовірних втрат доходів місцевими бюджетами є несвоєчасне надання органами Міністерства Внутрішніх справ податковим органам даних, необхідних для розрахунку транспортного податку, за місцем реєстрації об'єкта оподаткування станом на перше число відповідного місяця.

Внаслідок не надання контролюючим органам, органами внутрішніх справ даних необхідних для розрахунку транспортного податку, місцевим бюджетом у 2015 році недоотримано **25,0 тис. грн.** такого податку.

**По-друге, приділення достатньої уваги оптимізації видаткової частини бюджету.**

В ході аудиту встановлено не дотримання Вижницькою ЦРЛ нормативів лікарняних ліжок у 2014-2016 роках.

Станом на 01.01.2014 року, 01.01.2015 року, 01.01.2016 року, 01.01.2017 року потужність ліжкового фонду по Вижницькому району

(Вижницька ЦРЛ) складала 240 ліжок, тобто на 20 більше від граничної кількості.

В разі дотримання Вижницькою ЦРЛ нормативу ліжкового фонду, скороченню підлягали 15 посад медичних працівників, що розрахунково дало б змогу зменшити видатки на заробітну плату в сумі 707,0 тис. грн.

Через не приділення вказаному питанню належної уваги з боку адміністрації Вижницької ЦРЛ, за досліджуваний період розрахунково понесено зайвих витрат бюджетних коштів в сумі **707,0 тис. гривень**.

**По-третє, підвищення рівня внутрішнього фінансового контролю з боку розпорядників бюджетних коштів.**

Під час проведення контрольних заходів в установах Вижницького району, у досліджуваному періоді, виявлено недоотримання фінансових ресурсів на суму **1500,8 тис. грн.**, незаконних, нецільових витрат та нестач на суму **1565,3 тис. грн.**, крім того виявлено порушень на суму **305,94 тис. грн.**, що не призвели до втрат фінансових та матеріальних ресурсів.

Також, виявлено інших порушень фінансової дисципліни, на загальну суму **340,1 тис. гривень**.

**Вижницькою об'єднаною Державною податковою інспекцією ГУ ДФС в Чернівецькій області** протягом досліджуваного періоду, проведено **226** документальних перевірок, за результатами яких донараховано податкових зобов'язань на загальну суму **1179,5 тис. грн.** та нараховано штрафів і пені - на **704,1 тис. гривень**.

Також, у 2-х суб'єктів господарювання, зменшено за результатами перевірок від'ємне значення об'єкту оподаткування податком на прибуток в сумі **66,5 тис. гривень**.

Одночасно, протягом досліджуваного періоду, **Фінансовим управлінням Вижницької РДА** було проведено 50 перевірок місцевих бюджетів та діяльності комунальних і бюджетних установ, за результатами яких виявлено порушень на суму **4,4 млн. гривень**.

В основному порушення стосувалися недотримання правильності планування коштів на оплату праці, інакше кажучи окремими розпорядниками бюджетних коштів не дотримано вимог п. 4 ст. 77 Бюджетного кодексу України.

Наведене вище свідчить про недостатній рівень фінансово-бюджетної дисципліни в районі та внутрішнього фінансового контролю з боку розпорядників бюджетних коштів, що підтверджують виявлені контролюючими органами випадки порушень фінансової дисципліни, сума яких склала більше **8,1 млн. гривень**.

## ПРОПОЗИЦІЇ

З метою підвищення ефективності планування та витрачання бюджетних коштів, для забезпечення соціальних гарантій територіальної громади Вижницького району рекомендується:

**Відділу Держгеокадастру у Вижницькому районі, сільським, селищній та міським радам:**

1. Використання земельних ділянок здійснювати у відповідності з чинним законодавством (укласти угоди оренди на земельні ділянки, які використовуються безоплатно під приватними об'єктами нерухомості без правоустановлюючих документів, не переоформленими «паями», під запроектованими але не виділеними в натурі сільськогосподарськими дорогами на землях пайового фонду, які фактично використовуються сільськогосподарськими підприємствами як рілля та угоди оренди чи купівлі-продажу на земельні ділянки, по яких надано дозвіл на розроблення проектів землеустрою чи технічної документації (на оренду або викуп)).

2. При прийнятті рішень про виділення земельних ділянок в оренду чи продаж обумовлювати терміни виготовлення проектів землеустрою чи технічної документації. При прийнятті рішень про затвердження проектів землеустрою чи технічної документації обумовлювати терміни укладання договорів оренди.

3. Розглянути можливість сплати орендної плати за користування земельними ділянками з моменту прийняття рішення (розпорядження) про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою (технічної документації) щодо відведення земельної ділянки в оренду.

**Сільським, селищній та міським радам:**

1. Багнянській та Коритненській сільським радам розробити та затвердити «Положення про пайову участь (внесок) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів».

2. Місцевим радам, по яких відповідні «Положення про пайову участь (внесок) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів» затверджено, визначити розмір внеску.

3. Письмово повідомити забудовників про необхідність укладання договорів про пайову участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів. Укласти договори про пайову участь забудовників у розвиток інфраструктури населених пунктів, по об'єктах, які здані в експлуатацію.

**Регіональному сервісному центру МВС України в Чернівецькій області:**

1. Щомісячно, у 10-денний строк після закінчення календарного місяця подавати Вижницькій об'єднаній державній податковій інспекції Головного управління ДФС в Чернівецькій області відомості, необхідні для розрахунку транспортного податку, за місцем реєстрації об'єкта оподаткування станом на перше число відповідного місяця, як це передбачено ст. 267 Податкового Кодексу України.

**Вижницька районна державна адміністрація, КУ «Вижницька центральна районна лікарня»:**

1. Враховуючи не повну завантаженість ліжкового фонду, та те що вона з року в рік зменшується, оптимізувати норматив кількості лікарняних ліжок в цілому по Вижницькій ЦРЛ.

### **Перелік використаних джерел інформації**

1. Статистичний щорічник Чернівецької області, інформація Головного управління статистики в Чернівецькій області, від 16.01.2017 року № 07.1-74/6).
2. Конституція України 28.06.21996 року.
3. Бюджетний Кодекс України 08.07.2010 року №24-56-VI.
4. Закон України про Державний бюджет на 2014 рік.
5. Закон України про Державний бюджет на 2015 рік.
6. Закон України про Державний бюджет на 2016 рік.
7. Закон України про „Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 року №280/97-ВР.
8. Інформація надана Фінансовим управлінням Вижницької РДА, з додатками (Звітність про виконання місцевих бюджетів Вижницького району за 2014-2016 роки).
9. Аналіз надходження платежів до місцевих бюджетів Вижницького району (загальний фонд) 2014-2016 роки.
10. Аналіз надходження платежів до місцевих бюджетів Вижницького району (спеціальний фонд) ) 2014-2016 роки.
11. Довідка про виконання місцевих бюджетів Вижницького району по видатках (загальний фонд) за ) 2014-2016 роки.
12. Довідка про виконання місцевих бюджетів Вижницького району по видатках (спеціальний фонд) за ) 2014-2016 роки.
14. Інформація управління освіти Чернівецької ОДА від 17.01.2017 року №01-24/122 та Відділу освіти Вижницької РДА.
15. Інформації, надані сільськими радами Вижницького району з додатками.
16. Аналіз використання коштів, що передбачені в місцевих бюджетах на харчування дітей у відповідності до постанови КМУ №856 по Вижницькому району у 2014-2016 роках.
17. Аналіз використання коштів, що передбачені в місцевих бюджетах на харчування учнів 1-4 класів по Вижницькому району у 2014-2016 роках.
18. Закону України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2012 року N 2628-III

19. Інформація Головного Управління Держпродспоживслужби в Чернівецькій області.
20. Інформація, надана Вижницькою ЦРЛ, Берегометським центром первинної медико-санітарної допомоги, Вашківцевим центром первинної медико-санітарної допомоги, Департаментом охорони здоров'я Чернівецької ОДА.
21. Статистичний довідник «Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я Чернівецької області за 2016 рік».
22. Аналіз використання коштів, що передбачені в місцевих бюджетах на харчування хворих, аналіз по видатках на медикаменти та перев'язувальні засоби в медичних установах Вижницького району.
23. Дані управління праці та соціального захисту населення Вижницької РДА
24. Інформація відділу Держгеокадастру у Вижницькому районі.
25. Закон України „Про оренду землі” від 06.10.1998 року № 161-14.
26. Земельний кодекс України 25.10.2001 року №2768-14.
27. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.
28. Закон України „Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)” від 05.06.2003 року №899-IV.
29. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року №435-IV.
30. Закон України від 17.02.2011р. № 3038 «Про регулювання містобудівної діяльності».
31. Інформація Регіонального сервісного центру МВС України в Чернівецькій області від 10.01.2017 року № 31/24-78.
32. Інформація Головного управління Державної фіскальної служби в Чернівецькій області від 21.02.2017 року.
33. Інформація про проведені контрольні заходи в установах Вижницького району Державною фінансовою інспекцією в Чернівецькій області.
34. Інформація ДПП в Вижницькому районі, з додатками.
35. Інформація Вижницької районної ради від 12.07.2012 року № 02-30/186.
36. Інформація управління державної казначейської служби у Вижницькому районі з додатками від 23.01.2017року № 78.

37. Дані про проведення працівниками фінансового управління Вижницької РДА протягом 2014-2016 років перевірки бюджетних установ, сільських та селищного бюджетів, комунальних підприємств.



**Протокол  
узгодження проекту звіту**

Кухарчук П.В. – головний державний аудитор відділу контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управління Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

(прізвище, і.п. та посада представника органу ДАСУ, що здійснив аудит державний фінансовий аудит виконання бюджетної програми)

та

Сенчук Р.І. – голова Вижницької районної державної адміністрації

(прізвище, і.п. та посада керівника установи - (відповідального виконавця бюджетної програми)

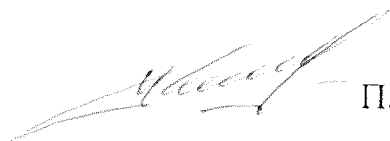
розглянули та обговорили проект аудиторського звіту за темою:

Виконання місцевих бюджетів Вижницького району за 2014-2016 роки

(найменування теми аудиторського дослідження)

Головний державний аудитор відділу контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управління Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

Голова Вижницької районної державної адміністрації



П.В.Кухарчук




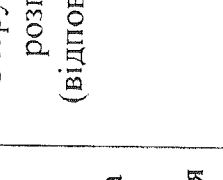

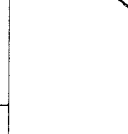
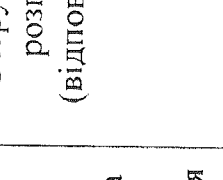

Р.І.Сенчук

„21” березня 2017р.

„24” березня 2017р.

Додаток 1  
До протоколу  
узгодження проекту звіту

Погодження  
проекту звіту за результатами державного фінансового аудиту

№ з/п	Положення проекту аудиторського звіту, з якими не погоджується представник розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми )	Обґрунтування незгоди представника розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми)	Врахування (неврахування) пропозицій розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми) з відповідним обґрунтуванням
1	2	3	4
1.			
2.			
...			

Голова Вижницької РДА



Р.І.Сенчук

**Протокол  
узгодження проекту звіту**

Кухарчук П.В. – головний державний аудитор відділу контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управління Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

(прізвище, і.п. та посада представника органу ДАСУ, що здійснив аудит державний фінансовий аудит виконання бюджетної програми)

та

Кириляк Л.І. – начальник фінансового управління Вишницької районної державної адміністрації

(прізвище, і.п. та посада керівника установи - (відповідально в виконанні бюджетної програми)

розглянули та обговорили проект аудиторського звіту за темою:

Виконання місцевих бюджетів Вишницького району за 2014-2016 роки

(найменування теми аудиторського дослідження)

Головний державний аудитор відділу контролю в органах влади, оборони, правоохоронних органах та за місцевими бюджетами Управління Західного офісу Держаудитслужби в Чернівецькій області

Начальник фінансового управління Вишницької районної державної адміністрації



П.В.Кухарчук




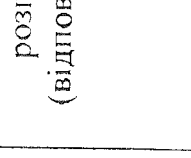


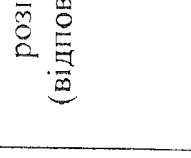

Л.І.Кириляк

„21” Березня 2017р.

„24” Березня 2017р.

Додаток 1  
До протоколу  
узгодження проекту звіту

Погодження  
проекту звіту за результатами державного фінансового аудиту

№ з/п	Положення проекту аудиторського звіту, з якими не погоджується представник розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми)	Обґрунтування незгоди представника розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми)	Врахування (неврахування) пропозицій розпорядника бюджетних коштів (відповідального виконавця бюджетної програми) з відповідним обґрунтуванням
1	2	3	4
1.			
2.			
...			

Начальник фінансового  
управління Вижицької РДА



Л.І.Кириляк